

Ösvény

Keresztény ifjúsági magazin

Divat

Művelő

Várakozás

Téma

*A muszlim
ölközködés*

Interjú

Böjte Csabával

Tartalomjegyzék

Téma	3	Beköszöntő
	4	Tiszta szív, tiszta divat
	6	Barátot csuhájáról
	9	Tiszta öltözködés
	10	A muszlim öltözködés
Aktuális	12	Kő kövön nem marad
	15	Derült égből advent
Művelő	16	Rorate caeli
	17	Örök születés
Szemtől szemben	18	Interjú Böjte Csabával
	21	Interjú Béri László Renátóval
	24	Interjú Marton Bernáttal
	27	Mozaik
10 parancs	24	Az Úr napját szenteld meg!
Együtt Járunk	26	Konfliktuskezelés a párkapcsolatban
Önismeret	29	Hivatás
Tanúságtétel	33	Mária, égi édesanyám

Az Ösvény magazin elérhetőségei:

Székhely: 1196 Budapest Mészáros Lőrinc utca 107.
Honlap: www.osvenymagazin.hu
E-mail cím: info@osvenymagazin.hu
elofizetes@osvenymagazin.hu
Facebook: www.facebook.com/OsvenyHU

ISSN 2498-6143

Ösvény - Keresztény ifjúsági magazin

Főszerkesztő:	Endrédy Balázs
Kiadó/Felelős kiadó:	Szirt Ádám
Szerkesztő:	Tóth Márton
Szakmai munkatárs:	Szőnyi Szilárd
Készítette:	Szakonyi Dorottya Varga Réka Fruzsina Endrédy Gábor Horváth Petra Fierer Péter Szirt Virág P. Ádám Miklós Mihályi Anikó P. Kovács Ervin Gellért O.PRAEM Dobai Dániel Kovanecz Miklós Szili Klaudia
Teológiai szakértő:	P. Hodász András
Nyelvi lektor:	Dr. Kemény Gáborné Ferenczy Márk
Spirituális támogatók:	P. Gyetván Gábor P. Virth József OFMCAP P. Fekete László András OFM Fr. Balázs Ákos Jeromos OFM
Nyomás:	Visit Kft.

Kedves Olvasóink!

Az Ösvény magazin működtetéséhez, papír alapú kiadásához szükségünk van a támogatásokra! Az adományokat a következő számlaszámon fogadjuk:

A számlaszám neve: *Ösvény Magazin*

A bankszámlaszám:

11711041-21107102 (OTP Bank)

Meghirdetjük a támogatói fokozatokat, melyekről oklevelet adunk:

Az *Ösvény* magazin

GYÉMÁNT FOKOZATÚ támogatója: 20 000 Ft

ARANY FOKOZATÚ támogatója: 15 000 Ft

EZÜST FOKOZATÚ támogatója: 10 000 Ft

BRONZ FOKOZATÚ támogatója: 5 000 Ft

Céges adományozás esetén igazolást tudunk adni.
A nagylelkű segítségeteket Isten fizesse meg!

A szerkesztők közössége

A következő szám lapzártája:

2016. február 1.

A várható megjelenés: 2016. március 1.

Kérjük, hordozzatok bennünket imáitokban!

Endrédy Balázs FŐSZERKESZTŐ

Nem is sejtettük, hogy pontosan mibe vágnunk bele, amikor egy évvel ezelőtt elindítottuk az Ösvényt. Egyszerre jár ez a feladat nagy örömmel és sok munkával is. Az újság rovatain, szerzőin, dizájnján egyaránt esett módosítás, azonban a célon nem: magazint biztosítani a katolikus ifjúságnak.

Döntések előtt állva ennek alárendelve igyekeztünk cselekedni. A negyedéves magazin mellett honlapot, Facebook- és Instagram oldalt is indítottunk, melyeket több száz ember követ. De ennél is fontosabbnak tartottuk, hogy olyan személyeket hozhassunk elétek, akik egyrészt a saját területükön sikeresek, másrészt hívő keresztények. Olyan teológiai témákat vettünk sorra, amelyekről kevés szó esik, de fontosak. Az újság szerkesztősége körül pedig kezd kialakulni fiatal katolikus újságírók társasága. Több olvasói visszajelzést is kaptunk, amelyeket köszönünk! Továbbra is várjuk észrevételeiteket, ötleteiteket! Építsük együtt az újságot!

Mindez nem valósulhatott volna meg imáitok és adományaitok nélkül. Köszönet érte!

Járjunk tovább az Ösvényünkön, hogy egykor majd célba érkezhessünk, amen.

Tiszta szív, tiszta divat

Interjú Habsburg-Lotharingiai Christiana főhercegnővel

Az Ösvény csapata még júniusban kereste fel Christiana főhercegnőt. Kérdeztük a Pure Fashion programról, a nőiességről és az anyaként való munkavállalásról.

Endrédy Balázs, Szirt Ádám

Miért támogatja a Pure Fashion programot?

Azért, mert a program nagyon jól felépített, és kiváló módja a fiatal lányok képzésének, hogy hogyan válhatnak majd elbűvölő, érett nőkké.

Hogyan öltözködjének csinosan a lányok, de úgy, hogy ne legyenek kihívások?

A Pure Fashion programot egy fiatal amerikai modell alkotta, aki megtért és elhatározta, hogy hivatását sokkal jobb színben tünteti fel. Fel szerette volna hívni a fiatal lányok figyelmét arra, hogy lehetnek csinosak és vonzók anélkül, hogy hivalkodóan nézzenek ki, mint egy „diszkókirálynő”, hiszen a lányok sajnos ezt látják a médiában. A Pure Fashion segít a lányoknak úgy öltözködni, hogy felfedezzék személyiségüket, hiszen amit az ember visel, az mutat róla valamit. Fontos díszkrétnek maradni, de törekedni önmaguk megismerésére, hogy milyenek valójában és nem egyszerűen másokat utánozni. A program kozmetikusai megtanítják a lányokat,

hogyan tudják szebbé varázsolni arcukat anélkül, hogy az teljesen megváltozna. Ez a program egyik fő üzenete: nézz ki jobban, de ne valaki másként. Ugyanez vonatkozik az öltözködésre is: fel kell ismerni, hogy a csinos megjelenéssel kicsit jobbá lehet tenni a világot és boldogabbá azokat, akik rád néznek, de mindennek nem kell feltétlenül provokálnak lennie. Nagy különbség van a csodálat és a provokáció között. Fontos, hogy a lányok felfedezzék, mennyire értékesek, és mekkora értéket jelent a méltóságuk, ezért a program keretében megismertetjük velük azt is, amit Szent II. János Pál pápa mondott a női méltóságról. Így megértik, hogy magukat kell adniuk, azt az imázst, amilyenek ők valójában, anélkül, hogy csorbulna a méltóságuk.

A fiú-lány kapcsolatokat hogyan segíti a program?

A program keretében újabban a lányok találkoznak egy csapat fiúval, és meghallgathatják, hogyan látják őket a fiúk, mit gondolnak róluk. Így jobban megérthetik, milyen üzenetet sugároznak feléjük. Sok lány nem tudja ugyanis, hogyan működik a fiúk gondolkodása és „kémiaja”, és milyen hatással lehetnek az ellenkező nemre. A módszer segítségével sikerülhet éppen olyan és akkora hatást elérni, amelyet szeretnének. Másik szempont, hogy a belső szépséget is szeretnénk megtanítani. Ezért az erényekről, az értékekről, a barátságról, a tisztességről szóló tanítások is részét képezik az oktatásnak.

Azt szoktam mondani a lányoknak, gondoljanak arra, hogyan tükrözik ki-nézetükkel azt, ahonnan jönnek. Ha

Habsburg-Lotharingiai Christiana

- Született bajor főhercegnő, Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg felesége. A Habsburg család magyar ágának tagjai József nádor leszármazottai.
- Christiana főhercegnő egyik legfontosabb feladatának a keresztény nők megerősítését, támogatását tartja.
- Egyik fiúk: Eduard 2015 óta Magyarország vatikáni nagykövete, Pál pedig szerzetes pap.

„Nagy különbség van a csodálat és a provokáció között. Fontos, hogy a lányok felfedezzék, mennyire értékesek, és mekkora értéket jelent a méltóságuk”

például keresztények, és csúnyán, slamosan vagy tisztességtelen módon öltöznek, az emberek azt fogják mondani: „Tipikus keresztény!” De ha szépen, vonzóan és hölgyhöz méltóan, azt mondják majd: „Ó, milyen csinos! Pedig keresztény!”

Milyen más területeket érintenek a képzés során?

A lányok tanulnak még illemtant, etikettet, ezen belül asztali etikettet – hiszen ez is olyan részlet, amiről gyakran elfeledkeznek az ember: ez is része a felebaráti szeretetnek és jósnak. Ha egy asztalnál ülsz valakivel, és illetlenül eszel, az nagyon kellemetlen annak az embernek. Ha viszont jó a modorod, boldogabbá teszed azt az embert, így ez is része a jótékonyagnak.

A képen balról jobbra: Sági Júlia, Habsburg-Lotharingiai Christiana, Scheuring Dávid és Endrédy Balázs

Németországban a Pure Fashion program hivatalos neve éppen ezért az, hogy Looking Good Inside, Outside. Amerikában és Németországban van már, Magyarországon pedig most indul hasonló program fiúknak is, hogy megtanulhassák, hogyan válhatnak igazi férfivá, minden értelemben. Mindkét nemnek nagyon fontos ez a fajta oktatás, hogy azzá válhassanak, akik valójában, illetve akiknek lenniük kellene. Tanulnak a tiszta életről, és jobban megismerik testük működését, hogy helyes módon élhessenek. Eddig egy évig tartott a kurzus, de most kétfőre növelték, mert rengeteg a tanulnivaló, és a hosszabb idő alatt érettebbé válnak a fiatalok.

Hogyan találhatnak a lányok jó férjet maguknak?

Tizenegy éves koromban kezdtem el imádkozni Istenhez, hogy megtaláljam azt a férfit, akihez egy napon feleségül megyek. Biztosra akartam menni... (nevet). És sikerült! Nagyon rendes férjem lett. Szerintem ha egy lány megfelelően öltözködik és viselkedik, akkor észre fogják venni azok a fiúk, akik erre méltók. Vannak, akik azt gondolják, vadul vonzónak kell lenniük, de ebben esetben csökken a méltóságuk – egy rendes fiú nem akar olyan lányt elvenni, aki olyan „mindenki csaja” típus. Ha ezt megértik a lányok, és megfelelően néznek ki, akkor automatikusan olyan fiúkat fognak vonzani, akik ezt értékelik. Olyan barátokat szerzel, mint ahogy kinézel, és közülük kerül ki a férjed is. Ha egy lány kihívó, akkor is észreveszik, de nem azok, akikre tényleg vágyott.

Család vagy karrier? Összeegyeztethető a kettő?

Őszinte válaszom az, hogy nem. Ha egy nő a családjá megélhetéséért dolgozik, az rendben van, de ha a munka prioritást kap, azaz egy nő a karrierjének szenteli az életét, akkor a család ezt megszenved. Hiszen ahol a szív, ott a siker. És ha egy nő szíve a karrierjéé, akkor nem működik a családja. Ez tény, és ne törődjenek azzal, amit a világ mond. Ez nem azt jelenti, hogy rossz, ha valaki dolgozik, hiszen sokaknak muszáj, de ha a gyerekek tudják, hogy „a mama értünk teszi, a szíve a miénk”, akkor a család sikeres lesz. De ha azt érzik, hogy „probléma vagyok a mamának, mert zavarom a karrierjét”, az nagyon káros a családra nézve.

Fordította: Szakonyi Dorottya

A Pure Fashion két résztvevő, Vidra Lili és Berni szemével

Egyedülálló programról van szó, ami keresztény értékrenden nyugszik, és segít a 14-16 éves kamaszoknak felfedezni a női-férfi hivatás felelőségét és szépségét a társadalomban. Szeretném megosztani tapasztalataimat a programról és meghozni a kedvet hozzá a nyitott fiataloknak.

A program rövid története

Eredetileg Amerikából indult, de mára világméretűvé nőtte ki magát, és több mint 10 országban van jelen a képzés, köztük 2007 óta hazánkban is. Magyarországon már több városban is elérhető, például Kecskeméten, Győrben és Veszprémben is.

2013-ban elindult a koordinátor-képzés is, ami tovább bővítette a programot. A Pure Fashion a Regnum Christi Mozgalom ifjúsági programja. Eredetileg lánymozgalom volt, de hosszú várakozás után, 2016 őszétől végre a fiúmozgalom is beindulhat.

Havi két szombati, egész napos elfoglaltságot jelent. Az elméleti és gyakorlati képzés mellett helyet kap a közösség- és léleképítés is.

A program kétéves, és a következő témákat érinti:

- külső-belső szépség,
- kommunikáció-etikett,
- szerelem-párkapcsolat,
- női-férfi hivatás/különbségek,
- szabadság, döntések, felelősségvállalás,
- szociális alkalom – „angyalmisszió”,
- önismeret,
- egészséges életmód-főzés.

Minden év májusában megrendezik a divatbemutatóval egybekötött évzáró gálaestet. Az eseményen a résztvevők megmutathatják, amit a két év során tanultak: helyes tartás, viselkedés stb.

A gálára Kis Brigitta (aki elismerésre méltó modellmúlttal rendelkezik, és nem utolsósorban a program országos felelőse is) és munkatársai készítenek fel minden csapatot, Az idej

gálára az Orsay és a Zara divatcég biztosított ruhákat, valamint saját készítésű darabok is voltak.

Mit kaptam a képzésen?

Igazából mindenért hálás vagyok. A szuper közösségért, a tudásért, élményekért, lehetőségekért. Olyan emberekkel találkoztam, akik, bár nem a szüleim, szívükön viselték az érzéseimet, vágyaimat, álmaimat, és tényleg anyai gondoskodással tekintettek ránk. A nyári táborok, a sok nevetés, barátok örök emlék marad.

És mit tanultam a két évből?

Azt hogy nőnek lenni szép és hivatás. Büszke vagyok arra, aki vagyok, s hogy nő lehetek. Már nem festem ki magam egy kiló sminkkel, csak hogy megfelelek. Nem én vagyok a világ legszebb nője, és nem is leszek soha, de NŐ vagyok, és hivatásom az élet továbbadása és a család fenntartása. Szép vagyok, és úgy vagyok szép, ahogy vagyok! Smink és a legdivatósabb ruhák nélkül. Csak úgy, én magam!

Egyedül a nő ismeri az élet titkát, ő képes megtanítani az élet művészetét. Viszont ha megfelel a feladatáról, vagy elutasítja azt, az emberiség kihál.”
(II. János Pál pápa)

Barátot csuhájáról

Mi ugrik be mindenkinek erről a címről? Egy barna, fekete vagy esetleg fehér, hosszú csuklyás ruha. A szerzetesek sokkal leleményesebbek voltak, minthogy ugyanolyan gúnyába bújjanak. Vagyis a dolog korántsem ilyen egyszerű; ahány rend, annyi különböző viselet. Valószínűleg mindenki arra törekedett, hogy az övé legyen a domináns, ami majd az embereknek elsőre eszébe jut. Mára viszont a döntő többség csak két-háromféltre emlékszik.

Varga Réka Fruzsina

1. Elsőként a bencések (OSB)

A szerzetesrendek között időrendben első a bencések (529., Monte Cassino). Az előkelő családban nevelkedett Nursiai Szent Benedek megelégette a világi életformát, amit addig követett, ezért inkább a remeteséget választotta, elvonult az emberek elől imádkozni. Persze, amikor ezt megtette, még nem nevezték remetének, hiszen ez az életmód csak éppen akkoriban alakult ki. Az ötödik századra azonban annyira divatba jött az életforma, hogy egyre többen akartak sivataglakók lenni. Aminek az lett az eredménye, hogy kénytelenek voltak mégis egymással találkozni. De térjünk is vissza oda, hogy Szent Benedek levetette fényűző ruháit, és az egyszerű fekete anyagból készült habitust hordta. Ezt a rend máig is követi. Származása mély nyomott hagyott munkásságában, ami nem csak az öltözetben mutatkozik meg. Hármass fogadalmat tett Istennek, mindháromban az

alázat van jelen: tisztaság (szüzesség), szegénység, engedelmesség. Megírta a Regulát, ami olyan meggyőzőre sikeredett, hogy nemcsak a katolikusok követték, hanem anglikán, illetve lutheránus bencés közösségek is.

2. Elegáns ciszterciek (O.Cist)

Az ezredforduló után nem sokkal Szent Róbert és húsz társa telepedtek le Citeaux (latinul Cistercium) mellett, hogy Szent Benedek Regulája szerint éljenek, majd később csatlakozott hozzájuk Clairvaux-i Bernát is harminc fővel. Aztán egyre inkább hajlottak afelé, hogy új rendet alapítsanak, így összeállították saját szabálygyűjteményüket, az „Instituta monachorum Cisterciensium de Molismo Venientium”-ot. Azal, hogy hűvös eleganciájukkal olyan hosszú címet adtak neki, amit biztosan nem jegyzett meg mindenki, valószínűleg latin szókinsüket igyekeztek bizonyítani, azonban az egyszerűbbeknél

azt eredményezhette, hogy amíg jobb címet nem találtak neki, egyszerűen „az ideiglenes szabályzat”-ként emlegették. Amikor viszont a szerzetesek (buzgó keresztvetések közepette) felbontották a II. Callixtus pápától érkezett borítékot, azoknak, akik nem jártak latin fakultációra, új terv után kellett nézniük. Ugyanis a védelmi okiratban a pápa „megerősítésének pecsétjét tette Isten művére, amit kezdeményeztek”. Vagyis elfogadta és engedélyezte az alapszabályzatot, jóváhagyta a ciszterciéset mint különálló rendágot.

A szabályzat tartalmazta többek között az öltözködés meghatározását – fehér habitus fekete skapuláréval. A legtöbb ciszterci iskola egyenruhája máig is ezt a sémát követi.

Érdekesség, hogy a világon szinte az összes női renddel ellentétben, a kismarosiak öltözetéhez nem tartozik fátyol. Ennek története a harminc évig tartó üldöztetésre vezethető vissza (1955-85): A négy alapító apáca a

rendek működésének betiltásával szinte egyidőben kezdte monasztikus életét élni, de hamar letartóztatták őket. Amíg a börtönben tartották fogva őket, kötelező jelleggel be kellett takarni a fejüket. A politikai enyhülés, majd a rendszerváltás idején éppen ezért engedélyt kértek, hogy ne kelljen fátylat hordaniuk, hiszen a börtönben töltött évekre emlékezteti őket, így kialakult, hogy habitusukra csuklyát varrtak.

3. Fehér kanonokok (O.Praem)

Az öltözetük alapján találónak nevezik a Szent Norbert alapította premontrai rendet. Hófehér habitusuk, skapuláréjuk, övük, csuklyás köpenyük viselésével olyanok, mintha az angyalokra hasonlítanának, talán nem is véletlenül. Természetesen nekik is a hármass fogadalom teljes elérése a cél, erre emlékeztet az isteni segítséget, reményt, tisztaságot jelképező színválasztás.

Ők voltak az első olyan rend, akik nem különültek el a világtól. Monostoraikat a városok forgalmas helyszíneire építették, szemlélődtek, papi tevékenységükkel párhuzamosan, ami végül is hasznos volt az emberek számára is; jelezték a

civileknek, hogy hozzájuk bátran fordulhatnak vallási kérdésekkel, illetve ők is meggyőződhetnek a hívek mindennapi problémáiról, hogy aztán összekössék az egészet lelkipásztorságukkal. Tulajdonképpen ugyanazt teszik, mint a mai papok. Úgy prédikálnak, hogy az emberek magukra tudják vonatkoztatni, megértsék a lényegét.

4. Kisebb testvérek rendje (OFM)

Talán a legismertebb rendek egyike, jellegzetes körben lenyírt hajjal barna posztóba öltözve, háromszorosan megcsomózott (a hármass fogadalom észbentartására) kötéllel. És persze az alapító, akinek történetét legtöbben tudják. Lehet, hogy az alcímről nem jutott rögtön eszünkbe, miről is van szó. És mi az, hogy a kisebb testvérek rendje? Kezdjük is az elején: az alapító, akiről biztos hallottunk már, ő a gazdag vállalkozócsaládban felnőtt Giovanni di Bernardone, ismertebb nevén Assisi Szent Ferenc (de ez persze csak később, „ragadt rá”, miután meghalt és szentté avatták). Tehetséges ifjúként több nyelven beszélt folyékonyan, szívesen töltötte az idejét harci játékokkal és mulatozással barátai társaságában.

„Hófehér habitusuk, skapuláréjuk, övük, csuklyás köpenyük viselésével olyanok, mintha az angyalokra hasonlítanának, talán nem is véletlenül.”

Ez így ment egészen addig, amíg látomásokat nem látott, melyeknek hatására hirtelen inkább magányos helyeken kezdett imádkozni, vagy a betegeket ápolta. Mikor 1209-ben elhatározta, hogy apostoli szegénységben folytatja életét, jó néhány hónapot töltött kolduként Assisi környékén. Az utcákon prédikált, melynek hatására egyre többen követni kezdték. Ferenc alázatoságát jelzi, hogy a lehető legdurvább csuhában járt lábbeli nélkül, amivel azt fejezte ki, a világi, fizikai javak elhagyásával kerülhetünk igazán közel Istenhez és az anyatermészethez (több olyan festmény maradt fenn róla, amelyen állatokkal beszélget, stb.). Továbbá soha nem szenteltette magát pappá, egyenrangú „frater minor”-ként, vagyis kisebb testvérként élt együtt a közösség tagjaival.

5. Domonkosok (O.P)

A kasztíliai születésű Szent Domonkos, az osmai székesegyház egyik kano-nokja volt, aki kiemelkedett a szónok-lásban, több diplomáciai küldetésen vett részt. Szembesült a dél-francia-or-szági albigens eretnkséggel, ahol kilenc évig élt. Itt prédikált Fulco és Diego püspöktársaival, a szegénység és az alázat jegyében. Kolostorra szervezett egy közeli női társaságot azok felkérésére. Toulouse-ban, ahol tevékenykedett, olyannyira népszerűvé vált, hogy az ottaniak három házat is adomán-yoztak neki, ezekben alakult meg később a Domonkos-rend. Próbálta téríteni az albigenseket, de belátta, hogy csak nagyon kevés fogadja be, amit mond, így változtatott álláspontján, és a rend szerzetesei ezután eretnekűző

tevékenységet is folytattak.

Az egyik legkedveltebb magyar szent, Árpád-házi Szent Margit is domonkos-rendi apáca volt. Fekete-fehér ruhában történő ábrázolása egyértelműen utal az alázatra, az engedelmességre, amit csak fokoz a kezében látható liliom, a tisztaság virága.

6. Teréz anya nővérei (MC)

A rendek habitusai között nem sok kivétel van, de a Szeretet Misszionáriusai kitűnnek a többi közül fehér ruhájukban, amit Szűz Mária színe szegélyez, hirdetik, hogy anyára mindenkinek szüksége van (kamaszok vagyunk, valljuk be, néha ennek meg nem értése konfliktusokat tud okozni), hogy Mária, az égi édesanyánk mindig vigyáz ránk, másik fő üzenete pedig a lelki megtisz-

tulás. Kalkuttai Szent Teréz egész életét mások segítségével töltötte, legyen az a szegény éhező, hajléktalan, fizikai vagy lelki-, szenvedélybeteg, elhagyott, Szűz Mária közbenjárásával mindig tudott valamennyit segíteni, ebben az önkéntesek példaképe. A már jól ismert (és általam igencsak hangsúlyozott, mindazonáltal igenis fontos) hármas fogalom mellé egy negyediket csatoltak, ami talán már egyértelművé vált: a szegények között a legszegényebbek szolgálatát.

7. Pillangó-nővérek (FdIC)

A Szeretet Leányai, más néven Irgalmas Nővérek Franciaországban a 17. században elkezdtek egy igencsak feltűnő kalapot hordani, a cornette-et (francia: szarvacska). Ez lényegében egy darab fehér kikeményített ruha, ami úgy van felfelé hajtogatva, hogy szarvakhoz, szárnyakhoz hasonlítson. Az alapító Páli Szent Vince ezzel azt akarta elérni, hogy a vallási gyülekezetben a nők lássanak el beteg, szegény embereket, és nem tartotta szükségesnek, hogy bent maradjanak a kolostorban, hanem inkább, hogy a lehető legjobban hasonlítsanak a középosztálybeli nők-höz. Ugyanis ekkor a párizsi hölgyek körében is megjelent mint elegáns viselet, a muszlinból készült, gézzel vagy csipkével gazdagon díszített cornette. Miután azonban egyre kevesebben használták, ez megkülönböztető jegye lett a nővéreknek. Írországból innen-től kezdve előszeretettel nevezték őket Pillangó-nővéreknek.

A tiszta öltözködés

Egy fiatal pár szemével

Mit jelent a XXI. században tisztán öltözni? Egyáltalán: van értelme? Vendégszerzőink a témát járják körül, miközben életpéldákkal, szentírási idézetekkel támasztják alá állításaikat.

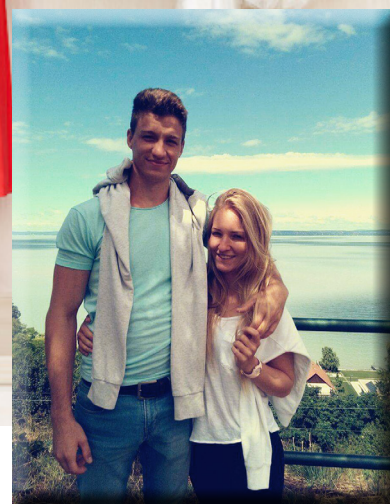
Fierer Péter, Szirt Virág

Mióta is jelent problémát az öltözködés? Amióta az első két ember, Ádám és Éva engedett a csábításnak: „Erre megnyílt mindkettőjük szeme. Amikor észrevették, hogy mezítelenek, fügefaleveleket fűztek egybe, és kötéynyeket készítettek maguknak.” (Ter 3,7) Ettől kezdve akarva-akaratlanul törődünk a kinézetünkkel. Ezzel rengeteg nehézséget okozunk magunknak.

Mindannyian tisztában vagyunk vele: ahogy haladunk a koraival, a divat folyamatosan változik. Éles kontraszt fedezhető fel a régi mentalitás és aközött, amit ma divatosnak tart a világ. Ne gondoljuk, hogy ez annyira régen lett volna; kérdezzünk csak rá a szüleinknél.

Akár mennyire is jó vagy rossz, az első benyomás körülbelül 50 százalékban külső információk alapján, pár másodperc leforgása alatt alakul ki bennünk. Ezt leginkább az öltözködésünk határozza meg. Ahogy Hodász András atya előadásain is említette: „Minél többet mutatsz magadból, annál kevesebbet látnak.” Természetesen minden lány vágyik arra, hogy a fiúk felfigyeljenek rá, és ez rendjén is van. Viszont már rajtunk múlik, hogyan akarunk kitűnni a tömegből.

A nők hatalommal bírnak. Azzal, ahogy öltözködnek, ahogy mozognak, két dologra tudják buzdítani a férfiakat: hogy úriemberek legyenek vagy éppen ellenkezőleg. Sokan nem is gondolnák, hogy a férfiak és a nők máshogy vannak „berendezve”. A férfiaknál a vizualitás más formában van jelen, mint a nőknél. Jobban megérinti őket, amit látnak, a nőknél viszont ezek a külső ingerek jóval gyengébbek. Fontos, hogy ne úgy álljunk hozzá: „ha élénk a fantáziája, az az ő problémája”, ugyanis a nők soha nem érezték személyesen ezt a fajta nehézséget.

Lányok, szeretnétek egy rendes fiút magatok mellé, aki tényleg tisztán szeret? Akkor segítsünk nekik, és ne nehezítsük meg még jobban a dolgukat abban, hogy megismerhessék valódi személyiségünket. A belső éned sugározson, ne a külsőségek!

„Ugyanígy az asszonyok is tisztességes öltözetben, szemérmesen és mértékletesen ékesítsék magukat, ne hajfonatokkal és arannyal, gyöngyökkel vagy drága ruhával, hanem azzal, ami az

istenfélelmet valló asszonyokhoz illik: jó cselekedetekkel.” (1Tim 2,9) Vagyis egy nő akkor is vonzó, ha nem tesz ki mindent. Sőt! Az ajándék is csak akkor igazán rejtélyes, amíg be van csomagolva.

Isten a saját képmására formált minket, testünk is méltósággal rendelkezik. Viseljük büszkén! „Mert akik test szerint élnek, a test dolgaival törődnek, akik pedig Lélek szerint, a Lélek dolgaival. A test törekvése halál, a Szellem törekvése pedig élet és békeesség” (Róm 8,5-6)

A muszlim öltözködés

A ruházatunk nagyon sok mindenről árulkodik: személyiségünkről, hangulatunkról és akár vallási identitásunkról. A muszlimok esetében mindenképpen.

Szakonyi Dorottya

A muszlim öltözködés legfontosabb jellemzője, hogy egyáltalán nem hivalkodó; ez a szabály legfőképpen a nőkre vonatkozik. Ruháikkal az egész testet – a haját is beleértve – elfedik, ezzel sugározva, hogy „magánterület”, s a külső szépség helyett a belsőre helyezik a hangsúlyt. Egy igazi muszlim nő továbbá nem mozdul ki otthonából, nem jelenik meg idegen férfiak előtt úgy, hogy szépítőszereket, festéket vagy parfümöt használt volna. Ezek a szabályok azonban csak arra vonatkoznak, ha egy nő kimegy az utcára, otthon, családi körben ugyanis szabadon öltözködhetnek.

Sokan mondják, hogy mindez nem megkülönböztetésre, hanem védelemre szolgál, hiszen a nők így nem lesznek kíváncsiak minden férfi számára. A Korán a nők vallási egyenlőségét hirdeti; ugyan nem írja elő, hogy a nőket elzárva, háremben kell tartani, de utalásokat tesz rá, illetve nem említi a csadorviselés kötelező jellegét, ám

az általános rendelkezésekből, a Korán bizonyos értelmezéseiből levezetik ezeket a szokásokat. A nőkre vonatkozó rendelkezések az eltérő kulturális hagyományok szerint államonként is változnak. Iránban például úgynevezett csadorrendőrség működik, és egyes vidékeken a házasságtörő asszonyokra kirótt kegyetlen büntetés a megkövezés. Ezek a középkort idéző törvények azonban egyre inkább ellentétes hatást váltanak ki a fiatalok részéről, és sokszor új megoldásokra vezetnek a párkapcsolatok terén.

A nő a család alapja, a háborítatlan családi élet megóvása érdekében nem teszik ki őket a külvilág veszélyeinek, elzártságukat (hárem) ezzel magyarázzák. A férjes asszony férje engedélye nélkül nem mehet sehova, a házba sem engedhet be senkit, nem beszélhet idegenekkel. A történelemben ennek ellentmondva számtalan példát találunk arra, hogyan alakították a hárem hölgyei világbirodalmak sorsát, de kisebb

közösségekben a család életét is aktívan befolyásolják.

A muszlimok többsége nem ismeri el a nők hátrányos megkülönböztetését, hanem a férfi és nő közötti eltérő szerepkörnek tulajdonítja azt. A nő ugyan feleannyit örököl, mint a férfi, azonban a muszlim családban a férfi feladata a nő eltartása, még akkor is, ha az gazdagabb. A nő viszont saját örökségével szabadon rendelkezik. A többnejűség széles körű elterjedését viszonylag korlátozza, hogy a férjnek mindegyik feleségével azonosan kell bánnia (ezt az iszlám jog szigorúan veszi) az apró

„strandra sem engedték be a burkinit viselő muszlim nőket, vagy pedig levettették róluk a ruhát, mondván, vallási jelképeknek nincs helye a strandokon”

ajándékoktól kezdve az együtt töltött éjszakák elosztásáig. A válásban megmutató egyenlőtlenséget némileg ellensúlyozza, hogy a már említett, házasságkötéskor kialakított összeg nagyobb részét a férjnek a feleség részére váláskor ki kell fizetnie. Ez jelentős viszsztatartó erőt jelent.

A világi modernizációs folyamatok az iszlám világában is éreztetik hatásukat, jelenleg egyre több nő próbál részt venni a közéletben, a szigorúbb muszlim államok is észlelik a nők társadalmi szerepvállalásának növekedését. Történelmi szerepüket a 20. század iszlám mozgalmi során is bizonyították, például Halide Edip Adivar 1919-ben, fátyol nélkül tartott beszédével Törökország lelkiismeretét idézte meg.

A kétségkívül felfedezhető, a nők helyzetét érintő társadalmi változások azonban nem járnak feltétlenül azzal, hogy a nők a vallástól is eltávolodjanak.

De keresztény szemmel ez mégis furcsának tűnhet, hiszen Isten azért is teremtette a nőket, hogy szépséget sugározzanak, de ez lehetetlen, ha az ember egész testét kendők fedik. Az iszlám vallásban továbbá egy férfinak akár négy felesége is lehet, egy nőnek pedig csak egy férje, akitől csak hosszú jogi procedúrán keresztül válhat el, egy férfi viszont néhány tanú előtt is kimondhatja a választ. Sok helyen, főleg Afrikában, a lányokat gyerekkorukban megcsontítják, hogy ne élvezhessék majd felnőttkorukban a szexuális együttléteket, és a nemi erőszak is gyakori az iszlám vallású országokban.

A keresztényeknél ezzel szemben nincsenek ennyire szigorú szabályok. Sok helyről hallhatjuk, hogy egy keresztény lányt onnan lehet felismerni, hogy zsákruhát hord, hosszú kereszt lóg a nyakában, sarut visel. Ez azonban tévhit, hiszen a legtöbbjük ad az öltözködésére, és, már csak a párválasztás kedvéért is, sugározni szeretnék az Úrtól kapott szépségüket. Sajnos, azonban nem is kevesen túlzásokba esnek, kihívó ruhával próbálják meg ezt elérni, ami mindent megmutat. De hol marad akkor a titokzatosság? Úgy is fel lehet öltözni csinosan, hogy nem lóg ki mindenünk, a ruhánk csak egy kicsit láttat testünkéből; ez a férfiak számára vonzóbb, hiszen érdekesebb számukra egy olyan lány/nő, aki nem árul el rögtön mindent magáról, testéről, titokzatos, és meg kell küzdeni érte.

» A Dolce Gabana modellje muszlim öltözékben

A téma politikai színezetet nyert, amikor idén nyáron több francia strandra sem engedték be a burkinit viselő muszlim nőket, vagy pedig levettették róluk a ruhát, mondván, vallási jelképeknek nincs helyük a strandokon. Egy másik eset Iránban történt. Az ország megkapta a 2017-es sakk világbajnokság rendezésének jogát, és kijelentették, hogy az ott érvényben lévő szigorú törvényeknek megfelelően a versenyzők csak hidzsáiban játszhatnak – Iránban nőknek továbbá csak fedett fejjel lehet kimenni az utcára, aki nem így tesz, megbüntetik –, mire többen is bojkottálták a részvételt.

Jellegzetes muszlim ruhák:

A test egészét beborító, egykor Nyugaton is ismert öltözet a kaftán, amelyet ma már a Közel-Keleten szinte kizárólag a nők hordanak. Az eredetileg bő, derékban megkötött nadrág a pizsama (perzsa szó, láböltözetet jelent). A forró sivatagi vidékeken, így Arábiában, megszokott viselet a fehér színű, bő, egész testet befedő férfi ruhadarab, a szob,

vagy más néven disdása is.

A kafijja négyszögletű fejfedő, amelyet általában fekete pánttal (ikál) rögzítenek. A kafijja mintázata és színe a törzsi hovatartozást jelképezi, Palesztina területén is elterjedt már. A gyapjúból készült csuklyás köpeny a burnusz. A legismertebb viselet a turbán, amelyet fejfedőként hordanak, később felváltotta a fez, amelynek formája, a kalaptól eltérően, lehetővé tette az ima szertartásainak elvégzését is.

Az abaja a kéz, a láb és az arc kivételével, az egész testet befedő női ruhadarab, amelyet nikákkal (arc elfedésére szolgáló fátyol) viselnek. Léteznek nők, akik ehhez fekete kesztyűt is húznak. A burka ugyanennek az Afganisztánban meghonosodott változata, fekete, illetve kék színben, mely az egész testet elfedi, csak a szemnek hagyva egy kis rést. A csador az iráni nők nyilvános viselete, amely egy félkör alakú, elől nyitott ruhadarab, a fejre terítve, kézzel összefogva vagy végüket derekukra tekerve viselnek. A hidzsáb négyszögletű kendő, amelyet a fejre helyeznek, vagy az arc elfátyolozására használnak.

Kő kövön nem marad

Templomok pusztulása Európában

Franciaországban az elmúlt években több mint 2800 templomot romboltak le, gördeszkás pályává, étteremmé vagy épp modern könyvtárrá alakítják át őket. Sic transit gloria mundi. Így múlik el a világ dicsősége? Azért pozitív példákat is tudunk mutatni.

Tóth Márton

Európában hosszú évek óta gyakorlatilag folyamatosan szorul vissza a kereszténység. Sok helyen szinte tényleg katakombákba kényszerül az egyház. Persze vannak országok, melyek példája bizakodásra ad okot, és talán korai lenne még temetni Európát, a vészhangokat azonban épp ideje megkonkognálni. Amíg még vannak tornyaink...

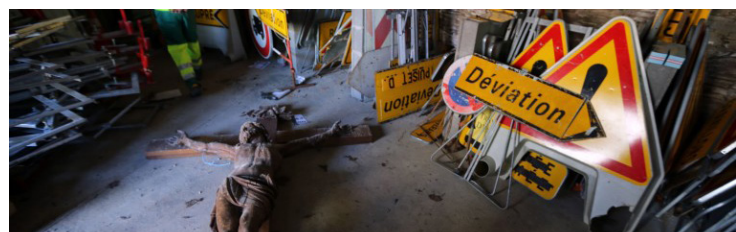
A lenti kép Franciaországban készült, amint látható, egy felvonulási területen. A munkások épp egy templom bontási munkálatain serénykednek. Az országban nem ez az első eset. És nem is az utolsó. Az elmúlt években több mint 2800 templomot romboltak le. Javarészt azért, mert túl költségesnek tartották a fenntartásukat. És ha a kapitalizmusban nincs igény egy szolgáltatásra, akkor annak nincs helye a piacon. Ezúttal történetesen Isten háza, amire, legalábbis ez alapján úgy tűnik, nincs szükségük az embereknek.

Église Saint Jacques d'Abbeville XIX. században épült neogótikus templomát azért bontatta le a városi tanács, mert olcsóbb volt, mint felújítani. Sok más templom is hasonló sorsa jutott. Emellett igen érdekes adat, hogy Franciaországban is, de Európa nagyon sok országában egyre nő a mecsetek száma.

Voltak, akik megpróbálták megakadályozni templomuk pusztulását – általában nem jártak sikerrel. Augusztus elején egy ilyen esetben nagy vihart kavart, hogy rendőrökkel hurcolták el az épület megvédésére összegyűlt tüntetőket és a helyi lelkészt. A párizsi

Szent Rita-templom egy éve zárva van, és sorsa már tavaly megpecsételődött. Az egyház nem tudja fenntartani, ezért nemes egyszerűséggel eladták. Új tulajdonosa a lerombolása után lakóparkot tervez felhúzni a helyén. A helyi közösség azonban mindezt nem viselte jól, és tiltakozni kezdett. Ennek az lett a vége, hogy erőszakkal távolították el őket, amit videóra is vettek.

Néhány példa Európa más országaiból is arra, hogyan hasznosítsuk újra fölöslegessé vált templomainkat. Az emberi fantázia határtalan...

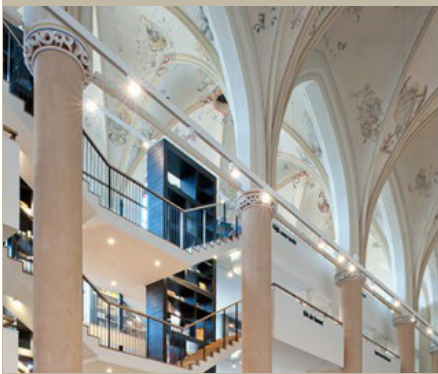
A belgiumi Antwerpen egykori katonai kápolnája kívülről.
És belülről...

A hollandiai Zwolle város Broerenkerk nevű temploma ma könyvtárként működik. Általában nem Bibliáért járnak ide az emberek, de fanyar humorral mondhatnánk, legalább megmaradt a kultúra közvetítőjének. Kár, hogy ma már semmi köze nincs az egyházhoz... Azonban nem-sokára látni fogjuk, ez még egész szolid megoldás.

A spanyolországi Szent Barbara-templomban igen színes a közösségi élet. De sajnos nem az egyház próbálkozik új evangelizációs módszerekkel, hanem a deszkások vették birtokba a helyet.

Ismét Hollandiában járunk, és ha egy üzlet beindul... A tulipánok és szélmalomok országának lassacskán az impozáns „templomkönyvtárak” is méltó védjegyévé válnak.

A hagyományosan egyszerű, lényegre törő, takarékos, már-már szinte fukar skótok igazán váratlant húztak. Külsőre nincs semmi különös a templomban, belülről azonban éjszakai szórakozóhelynek alakították ki. Ilyenkor az ember szinte undorodik attól, hogy templomnak nevezze az épületet, de bármennyire is erkölcstelen a helyzet, mégis csak felszentelt épületről beszélünk.

De mielőtt kitérnél a hitedből, a felsorolást abba hagyom, ámbár lehetne még folytatni. Nyilván hasonlóan taszító, megbotránkoztató hatást keltenének mondjuk egy családi háznak berendezett templom képei. Azonban van egy jó hírem: Te is templom, az Isten háza vagy! Minden misén a századossal együtt mondjuk: „Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj...”

Ennek a templomnak a sorsa csak rajtad áll. Ezért tied a felelősség is. Nem véletlen, hogy Jézust is félreértik, mikor a templomról beszél. Hiszen ő a lélek templomára gondol. Ez az, amit építenünk kell! Például egy templomban. Muszáj tehát visszatérjek arra, hogy igenis nagyon fontosak az épített templomok is. Hitéletünk aktív megélésére biztosítanak egy szent teret, amely maga az Eucharisztia, Krisztus valóságos teste és vére, tehát valóságos jelenléte által szentelődik meg.

Éppen ezért nagyon örömteli, hogy hazánkban és az egész Kárpát-medencében az elmúlt években rengeteg templom került felújításra. Hat év alatt szám szerint 1018 újult meg, ráadásul

„Ennek a templomnak a sorsa csak rajtad áll. Ezért tied a felelősség is. Nem véletlen, hogy Jézust is félreértik, mikor a templomról beszél. Hiszen ő a lélek templomára gondol.”

felépült 60 vadonatúj templom is.

Külön figyelmet érdemel a Bánság Szerbiához tartozó részén található Németcsernye.

Ma körülbelül 150 magyar és néhány német él itt. Magyar iskola hiányában a templom az egyetlen hely, ahol a szórványban élő honfitársaink találkozhatnak egymással, és hitüket, közösséghez tartozásukat megélhetik.

A Bánságban még sok más templom tölt be hasonló szerepet. Egyszerre védőbástyái hitnek és magyarságnak. Néhány éve azonban a püspökük úgy ítélte meg, hogy féltucatnyit be kell zártni közülük. De mit ad Isten, összefogás alakult, és végül a magyar kormány támogatásával idén nyáron elindultak a felújítási munkálatok.

Így hát se templomrombolás nem lett, se átalakítás. Úgy tűnik tehát, ha globális szinten nem is, lokálisan van még igény templomokra. Deo gratias! Vannak tehát még helyek, ahol meg tudjuk húzni azokat a bizonyos vészhangokat.

Derült égből advent

P. Hodász András

Minden elsőáldozós tudja, hogy az advent az Adventus Domini, azaz „Úrjövét” szóösszetétel első tagja, és azt is tudja, hogy ilyenkor a várakozásról szoktunk beszélni-írni. Mondhatnánk azt is, hogy a „várakozás” egy jó kövérre hízott közhely, a könnyökünkön jön ki. (Azzal pedig az a baj, hogy elaltatja a kedves olvasót, mert azt hiszi, újat már úgysem fog olvasni.)

Tudjátok, mi az érdekes? A tapasztalat mégis az, hogy a való életben nem nagyon megy nekünk a várakozás. Legyünk őszinték: mi történik, ha késik öt perct a metrő? Ha nem jön a busz? Ha sorban kell állni a bankban vagy a

„Tudjátok, mi az érdekes? A tapasztalat mégis az, hogy a való életben nem nagyon megy nekünk a várakozás.”

közértben? Ha megbeszéltünk egy találkozót, és az illető húsz perct késik? Na, ugye, hogy rögtön elkezdünk türelmetlenkedni? És ha ilyenkor egy kedves illető odalépne hozzánk, hogy „Nyugodj meg, a várakozás nagyon is fontos időszak!”, valószínűleg rövid úton elküldenénk egy olyan helyre, ahol ő is nyugodtan várakozhat kedvére.

Egyszer egy bölcs ember mondta nekem: „Ha valakinek meg akarod ismerni az igazi jellemét, nem kell más tenned, mint megvárakoztatnod”. A nagy rohanásban (újabb klisé!) elhitteté velünk, hogy egyetlen dolog számít: a cél elérése. Pedig az oda vezető út, ami magában hordozza a várakozást a beteljesedésre, éppen olyan fontos. Nem véletlen, hogy az Egyiptomból való szabadulás után a választott nép nem vehette birtokba rögtön az ígért földjét, hanem negyven évig vándorolniuk kellett a pusztában. Nagyon fontos időszak volt ez! A várakozás az ígére-

tek beteljesedésére megtanította bízni őket Istenben, és lemondani a saját elvárásaikról, önzőségükről. Megtanulták elengedni az elképzeléseiket, terveiket, és megtanulták, hogy ha rábízák magukat Istenre, akkor sokkal többet kapnak, mint amit valaha is el tudtak képzelni. Érted már, hogy Isten miért nem olyan, mint egy csokiautomata? Hogy miért nem úgy működik az imádság, hogy csak elrebepsz egy Miatyánkot, és máris az történik, amit kérsz?

Megtanulni várni nekünk különösen is fontos. Ugyanis elszoktunk tőle. Elszoktattak. A hirtelenség kultúrájában, az itt és most „akarom, mert megérdemlem” világában, ahol „nincs idő a fájdalomra” sem, nagyon is szokatlan, hogy Jézus azt kéri tőlünk: várj! Jönni fogok, bízz bennem. Neked csak az a dolgod, hogy várj! A várakozás fontos. Kitágítja a szíved, önzetlenné teszi az imádságod. Ha ezt megtanulnánk, megújulna az imaéletünk.

„Rorate caeli desuper, et nubes pluunt iustum.”

Tóth Márton

Rorate, azaz harmatozzatok. Az advent idején bemutatott hajnali szentmiséknek is ez a neve, nem véletlenül. Az eredetileg Szűz Mária tiszteletére bemutatott votív (nem az ünnep napján bemutatott) szentmiséket gyakran kezdték ezzel az énekkel, s manapság is sokszor énekeljük adventi hajnalokon: „Harmatozzatok, magasságos egek, s a felhők hozzák az Igazat.”

A szöveg a Messiás-várásról szól, hiszen a karácsonyt megelőző négy hétnek ez a központi gondolata: egyszerre készülünk Jézus Krisztus, a második isteni személy megtestesülésének ünneplésére, hogy értünk valóságos ember lett, hogy megváltásunkért vállalt minden szenvedést és megaláztatást, és egyszerre készülünk Krisztus második, dicsőséges eljövételére is; nem

véletlen, hogy az adventi olvasmányok közül sok szól az utolsó időről.

Izajás próféta könyvének 45. fejezetét olvasva a 8. verstől találjuk a szöveg magját képző szentírási sorokat: „Harmatozzatok, egek, felülről / és a felhők hullassanak igazságot! / Nyíljék meg a föld, / teremjen szabadulást, / és igazság sarjadjon vele! / Én, az Úr teremtettem azt.”

Az emberben meglévő természetes vágy fogalmazódik meg az első sorokban. Milyen érdekes, hogy Isten mondja ki helyettünk! Ha már itt, a földön nem találjuk meg az igazat, az igazságot, az égtől várunk igazságszolgáltatást. „Lásd meg, Urunk, a Te népednek sanyarúságát, és küldd el az Eljövendőt!” Évezredekkel ezelőtt a zsidók így fohászkodtak Istenhez, és bár azóta Krisztus

üdvözített minket, az újszövetségi nép sanyarúságának, az egyház megpróbáltatásainak nap mint nap tanúi vagyunk.

Az egyház fontosnak tartja, hogy a kérő ima sose magában álljon, hanem, miként létezik dicsőítő imádság is, úgy ez a fohász egyszerre kérő és engesztelő. Az engesztelő részt az első versszakban olvashatjuk, és bár nem túl hosszú, elgondolkodtató: tudjuk-e mi is így, lelkiismeret-vizsgálatot, bűnbánatot tartva kezdeni imádságainkat?

Az Advent nem csupán várakozás: szent készület az Úr eljövételére. Tisztítsuk ki először is a szobánkat, a szívünket! Járuljunk szentgyónáshoz, hogy tiszta szívvel állhassunk majd Karácsonykor az Úr jászola elé! Akkor megtalálhatjuk az Igazságot, a magasságos egek földet megtermékenyítő harmatát.

*Harmatozzatok, magasságos egek, s a felhők hozzák az Igazat.
Ne haragudj ránk, Urunk, és ne emlékezzél többé gonoszságunkra;
íme elhagyatottá lőn a Szentnek városa, pusztasággá Sion, és árván
maradt Jeruzsálem, a Te szentségednek és dicsőségednek lakóháza,
ahol atyáink téged dicsőítettek.*

*Harmatozzatok, magasságos egek, s a felhők hozzák az Igazat.
Vétkeztünk, s mint a tisztátalanok, olyanná lettünk, s mint falevelek,
földre hulltunk. Íme, gonoszságaink, mint a szélvész elsodornak minket;
elrejtéd előlünk arcodat, és önnön gonoszságunk markába adtál minket.*

*Harmatozzatok, magasságos egek, s a felhők hozzák az Igazat.
Lásd meg, Urunk, a Te népednek sanyarúságát, és küldd el az Eljövendőt.
Küldd el a Barányt, a földkerekség Urát, küldd el a kősvatagból
Sion leányának hegyéhez, hogy elvegye rólunk fogságunk igáját.*

*Harmatozzatok, magasságos egek, s a felhők hozzák az Igazat.
Vigasztalódjál, vigasztalódjál én népem! Hamar eljő üdvösséged.
Miért merülsz a gyászba? Miért fog el ismét a fájdalom? Ne félj már!
Megmentelek téged, mivel én vagyok a te Urad és Istened, Izrael
Szentje, a te Megváltód.*

Harmatozzatok, magasságos egek, s a felhők hozzák az Igazat.

Mihályi Anikó

A jelent csak ketten ismerik.
És hiába mutatja a jövőt
Az állatok sötét szeme.
És tévednek a törvényhozók
és történettudók.
Istállómeleg vagy kinti hó,
vagy hófehér huzat az ágyon,
fekszenek egymás lehelletében:
anya és újszülött.

A misztikus irodalom alapfogalma az itt és most dimenziója, az az időben és térben való jelenlét, amely éppen koncentráltasága miatt képes kitágítani a pillanatot. Takács Zsuzsa verse ebbe a világba hívja be olvasóját.

A szöveg első és utolsó sora (a jelent csak ketten ismerik; anya és újszülött) két karként öleli át a közöttük elhelyezkedő szövegtestet; anya és gyermeke egymásba olvadása azonban mintha az időt is összesűrítené: a jelen pillanat magába rejti a jövőt.

És amit ez a pillanat hordoz, valami egészen más bizonyosság és ismeret a jövőről, mint amit az állatok szeme mutat. Mert a „ketten” lenni élménye megsemmisíti a jövőbeli sötétséget, a sok megpróbáltatást, üldözést és kudarcot. Az „és” kötőszó mondat eleji pozícióban való ismétlése mintha a történelem idejébe és folyamatába léptetne, ahol a törvényhozók és történettudók

igazsága alakítja a rendet. A „hiába” módosítószó és a „tévednek” ige azonban egyértelművé teszi, hogy az e világi látás nem képes megnyitni az üdvtörténet örökkévalóságát, amelybe a vers második négy sora vezet a befogadót.

Az „és”-sel szemben a „vagy” kötőszó ismétlése arra az egyszeri eseményre reflektál, amely azonban minden születés és születés mindenkorititkát őrzi. A bent és kint, a meleg és a hideg, az istálló és a hófehér huzatos ágy ellentéte mintha minden téren és időn, körülményen túli valóságba röpténe az olvasót. Pedig nem történik semmi különös, csak anya és újszülöttje „feksznek egymás lehelletében.” A szóhasználat (lehelletében) azonban arról a közelségről beszél, amely az életben tartás és maradás feltétele. A Teremtés könyvét imitáló szó arra a pillanatra utal, ahol Isten belelehelte a föld porából vétetett embernek. Az

„egymás lehelletében feküdni” egyszerre érzékelteti anyának és gyermekének teremtettségét és szimbiózisát, amely a jelen pillanat örökkévalóságba tágitásának gesztusaként értelmezhető.

A „Jászol melletti éjjelek” Jézus születésére utaló konkrét jelentése így válik minden szülés és születés eseményévé. A cím azonban a virrasztás, az ébrenlét, a figyelem és aggodás érzéseit is aktíválja a befogadóban. Az „éjjelek” többes számú alakja a szülés – születést és az ahhoz kapcsolódó virrasztást folyamatos, vég nélküli történéssé változtatja. Kijelöli az Atya pozícióját, azt az állandóságot, amely szemléli – nem fölülről, hanem mellől – a teremtett világ újra és újra megszülető rendjét.

És milyen szép, hogy ezt az anyai helyzetet élheti meg Mária karácsony éjszakáján, és ismétli minden édesanya a szülés – születés pillanatában.

„Jézus logikájában hiszek”

Interjú Böjte Csabával

Tóth Márton

Az őszi szünet első hajnala egy Dél-Erdélyben zakatoló vonaton ért minket. Még péntek éjjel indultunk Budapestről Petrozsénybe, nagy hátizsákokkal, kis szorongó várakozással és hatalmas örömmel. A hajnali napsugarak végleg felkeltettek, a vonatkabin ablakából kitekintve a már októberben hófedte Retyezát csúcsai fehérlettek. Egy cserkészcsapat tagjaiként Böjte Csabához robogtunk a csodák földjén, hogy egy hetet a gyermekotthonának önkénteseiként dolgozzunk.

Itt vagyunk a Dévai Szent Ferenc Alapítvány petrozsényi gyermekotthonában. Hány otthonot működtetnek?

A Szent Ferenc Alapítvány 1993-ban indult, jelenleg 83 helységben tevékenykedünk, olyan 2138 gyerek volt az utolsó számolás szerint.

Ez döbbenetesen nagy szám. Hogy tudnak egyszerre ennyi helyre odafigyelni, és miként lehet, hogy csodával határos módon sosincs probléma az otthonok fönntartásával kapcsolatban?

Azt szoktam mondogatni, hogy ne szidjuk a mi népünket, a testvéreinket, mert nagyon sok jó ember van közöttük. Aki nem hiszi, csak kezdjen el valami jót tenni, és meglátja, hogy mennyien meléléállnak. Ha szeretettel odafigyelünk, akkor, ha későn is, de el tudjuk intézni a fűtést, esetleg a város fizeti, ezt-azt mások adnak, például ruhát és élelmet. Emlékszem pár éve, 10-15 esztendővel az indulás után kiszámoltuk, hogy napi egy euróba kerül egy gyerek eltartása nálunk, és mondtam is, hogy ennyit

megér egy ember, és ha egy évben egymillió ember csak száz forintot ad, akkor az már mindjárt százmillió forint. Tehát ha sokan jók vagyunk, akkor nagyon sok jót is lehet tenni. Nem igaz, hogy a rossz, a gonosz erősebb, hanem talán mi vagyunk tunyák, tátott szájúak. Ha összefogunk, esélye sincs a gonosznak győzni fölöttünk.

Milyen formákban nyilvánul meg az emberek támogatása?

Elsősorban nagyra értékelem azt a támogatást, amit ti is adtok. Diákok vagy-

A legfontosabb, hogy a magam környezetét, szeretteit, rokonait szépnek lássam.

A minap azt olvastam, hogy Csaba testvér a csiki sörgárban járt. Örömmel mondta, milyen jó minőségűek ott a termékek. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy ne menjenek el az emberek, vagy még így vissza is jöhetnek Székelyföldre többen? Mi segíthet még ennek a problémának a megoldásában?

A mai szentmise végén elmondtam a helybelieknek, hogy merjék szépnek látni ezeket a gyerekeket; ti már többedszer vagytok itt, és miért jöttök? Mert szépeknek látjátok ezeket a gyerekeket, a hegyeket, ezt a közösséget. A legfontosabb, hogy a magam környezetét, szeretteit, rokonait szépnek lássam. Van egy nagyon szép Giotto-kép: a boldogságos Szűzanya ott ül a kis Jézussal, Szent József kicsit távolabb könyököl, az árnyékban csak az arcvonásai látszanak, és ebből látszik, hogyan gyönyörködik a szeretteiben. Azt gondolom, ha valamire megtaníthatnám az embereket, akkor az lenne, hogy tudjanak gyönyörködni környezetükben, szeretteikben, életükben, munkájukban. Mert hogyha én örömet lelem abban, amit csinálok, és azokban, akikkel együtt élek, minden megszépül. Ez a gyönyörködő szeretet olyan, mint a napfény. A virág, a kis mag, ha nem kap napfényt, akkor ott marad összezsugorodva. Ha viszont a tavaszi meleg napfény átöleli azt a kis palántát, akkor milyen csodaszép virágok nőnek ki belőle! Mernünk kellene Budapesten, Amerikában, Petrosényben szeretni, szépnek látni egymást, merjünk gyönyörködni egymásban, és akkor megszépül a világ. Erdélyben azok a vidékek, amelyek jobban tudják értékelni, amit Isten ajándékba adott nekik, megszépülnek. Vannak aztán vidékek, ahol mindenki csak kritizál, mindenben csak hibát lát, mindent elítél. Az a vidék meg is csúful, el is szárad.

Csaba testvér még sohasem fáradt bele ebbe a munkába? Tapasztalatom szerint a szeretet adása, közvetítése nagyon fel tud tölteni, ugyanakkor nagyon fárasztó tud lenni testileg-lelkileg is.

Jézus mondta, hogy aki érettem el meri veszíteni életét, megnyeri azt, aki

tok, eljöttök szeretettel, és foglalkoztok a gyermekeinkkel, énekeltek, együtt zárandokoltok, fociztok. Ez olyan ajándék, amit talán pénzre le sem lehet fordítani. A személyes és élő kapcsolatok nagyon fontosak. Isten biztos jó világot teremtett. Úgy látom az életet, mint egy puzzle-t, egy óriás kirakóst. Tehát ha egy gyerek azért sír, hogy vegye már őt valaki ölbé, akkor biztos van egy család, egy nő, aki azért sír, hogy úgy ölbé venne valakit. Biztosan van egy épület, amely arra vár, hogy a poros csöndjét a gyermekkacagás, az ima, a jókedv zaja verje föl. Azt látom, hogy ezek a puzzle-darabok megvannak. Ami kell, az a türelem és a bölcsesség, amivel ezeket össze lehet rakni. Nem erőből, hanem találja meg a helyét, és akkor mindig valami csodaszép dolog jön ki, felragyog Isten szép vonása ezen a földön.

Itt az otthonban magyar és román gyerekek élnek együtt. A mindennapjaikban ez hogy jelenik meg? Nincsenek konfliktusok, nyelvi problémák?

Úgy gondolom, Isten ugyanabból a biliből vagy anyagból teremtett bennünket. Nem hiszem, hogy lenne külön edénye, amiből teremti az okos, szegény, a gazdag, magyar vagy román gyereket. Én még nem láttam az elmúlt 25 évben lényeges különbséget ember és ember között. Mi csak magyar származású gyerekeket fogadhatunk be, de itt a Zsil völgyében sok olyan család van, aki elveszítette nemcsak az identitását, hanem a nyelvét is. Így több apja, nagyapja révén magyar származású gyerek kerül be hozzánk. És mi azt mondjuk, hogyha egy szekér előtt két ló van, akkor mind a kettőt hajtani kell, egyiket sem kell fejbe verni. Ha valaki két kultúrában tudna otthon lenni, az nagyon jó, de tanuljunk meg románul is, magyarul is, haladjon előre az életben. A gyerekeknek ez nem jelent konfliktust. Mindenki a saját sebével jön, nem szoktak másokéban vájkálni, hanem jókedvűen, vidáman kacagnak, játszanak, és azt látom, hogy tovább tudnak lépni.

meg akarja őrizni életét, elveszíti azt. Ha én a szeretet útján járok, elvileg le kéne merüljek, mint egy Duracell-elem, de a valóságban azt érzem, hogy Jézus logikája más. Ha sportolok, fekvőtámaszokat csinállok, izmosabbá válok, nem gyengülök. Ugyanígy van a tanulással is: ha az ember odaül és tanul, akkor nem elfárad, hanem okosabbá, ügyesebbé és szellemileg terhelhetőbbé válik. Ugyanez a logika működik a szeretet útján is. Ha az ember nagylelkűen oda teszi magát és szeret, akkor, azt gondolom, nem kiég, hanem feltöltődik.

Különösen is fontos Csaba testvér számára a gyermek Jézus tisztelete. Ez ügyben a pápának is írt levelet. A gyermekotthonok életében hogyan nyilvánul meg ez? A szentatya mit válaszolt a levélre?

Sok helyen jártam, nagyon sok embert meggyóntattam, beszélgettem. Megfogalmazódott bennem, hogy ha egyetlen egy orvosságot írhatnék fel a népem számára, akkor én a gyermeket, a gyermekáldást írnám. Nemcsak azért, mert ha nincs gyerek, akkor kevesebben vagyunk, kihalunk, és akkor bezárják az iskoláinkat, templomainkat, hanem azért is, mert azt láttam, hogy ahol nincs gyerek, ott az emberek úgy begubóznak, olyan zsombogó vénemberek lesznek, vénlegények, vénleányok. A gyerek olyan doppingszer,

olyan áldás, ami feldobja az embert, lendülettel, bátorsággal tölti el. Jézus Krisztus nem véletlenül lett gyermekké. Mielőtt egyetlen csodát is tett volna, egyetlen prédikációt is mondott volna, ő is elment játszani, kergetőzni Názáret poros utcáin a gyermekekkel. Ő maga is azt mondta, hogy ha nem leszek olyanok, mint a gyermekek, nem mentek be a Mennyek Országába. A gyermeki lelkület, a gyermeki hozzáállás a dolgokhoz szerintem nagyon fontos, és Jézus ezt tudatosítja bennünk. A mai világunknak egyik nagy problémája, hogy már a gyermekekből is koravén felnőtteket akarunk csinálni, ahelyett, hogy mi, felnőttek mernénk jókedvű, vidám, gyermeki lelkületűek lenni. Nagyon jót tenne az emberiségnek, ha be tudnánk vezetni egy ilyen ünnepet, ahol magát a gyermek Jézust ünnepeljük, aki értünk gyermekké mert lenni. Én június 1-jét neveztem ki ennek az ünnepnek. Mi rendületlenül ünnepeljük minden házukban az értünk gyermekké lett Istent. Gondoljunk csak arra, hogy mennyi háború, nehézség volt kétezer évvel ezelőtt is. A nagy Isten mégis kacagva bújócskázott a pajtásaival. Ez nem azt jelenti, hogy nem veszem komolyan az élet kihívásait, hanem azt, hogy jókedvvel, derűsen bármit könnyebb megoldani. Nem látok egy problémát sem, amit könnyebben tudnánk meg-

elvileg le kéne merüljek, mint egy Duracell-elem, de a valóságban azt érzem, hogy Jézus logikája más.

oldani, hogyha elkeseredek, magamba zárkózom, hogyha koravén bölcsesség tölti el a szívemet. Úgy tapasztaltam eddig, a legtöbb problémát, például hatóságokkal való harcot, az intézmények vezetését érintő ügyeket jókedvű derűs mosollyal mindig meg lehet oldani. Múltkor kollégáimmal beszélgettem, és bizony elég sok feszültség volt. Ekkor félrefordultam, a zsebemben volt egy piros bohóccorr, felraktam az orromra, szembefordultam velük, és mondtam: az a baj, hogy ti komolytalanok vagytok, nem veszitek komolyan a dolgokat. Persze mindenki röhögött, és ez a kacagás, mint ahogy a tavaszi szellő elfújja a fellegeket, elfújta a gondokat, és minden más megvilágításba került. Azt hiszem, ez a gyermeki lelkület. Nemcsak arról van szó, hogy egy ünneppel több legyen, hanem hogy mi is többek legyünk azzal az ünneppel. Gyógyír lehetne a Kárpát-medence magyarsága számára is.

Mekkora esélye van, hogy a pápa áldását adja rá?

Nagyon sok ünnep úgy indult el, hogy először csak a nép ülte meg, aztán előbb-utóbb a Szentszék is rábólintott. Ez ökumenikus ünnep lehetne, mert nagyon sok ünnepünket külön üljük. Nemrégiben kértek, hogy írjak egy levelet a reformáció ötszázadik évfordulójára. Erre én mondtam, hogy mikor a szüleim elváltak, azt nem tudom megünnepelni, ezt akkor tenném, ha kibékülnének, és egy asztalhoz ülnének. Kevés olyan ünnepünk van nekünk, amiben ők gyönyörködni tudnak, kevés van nekik is, amiben mi tudnánk. A gyermek Jézus ünnepe ilyen lehetne. **Van olyan szándék, amire az atya kérné az olvasókat, hogy imádkozzanak?**

A Kárpát-medencében nagyon kevés jókedvű gyermek születik. Közülük is csomót hagyunk elveszni. Fogjunk össze, hogy minél több gyermek lássa meg a napvilágot, és a megszületett gyermekeket fel tudjuk nevelni Isten gyermekeinek szép, vidám jókedvű életére!

lejegyezte:

Kovanecz Miklós és Dobai Dániel

Nagy levegőt venni Isten irgalmas szeretetében

Interjú Béri László Renátóval

Istenképekről, irgalmasságról, hivatásról és a mai fiatalokról beszélgettünk Béri Renátó karmelita szerzetessel, a győri karmelita templom igazgatójával.

Endrédy Balázs

Hogyan tekintünk Isten irgalmára?

Az evangélium alapjához kell visszatérnünk, ahhoz, hogy Isten engem irgalmasan szeret. Ezt Jézus nemcsak kinyilatkoztatta, hanem életével és kereszthalálával be is bizonyította. Az irgalmat a XXI. században is ugyanúgy tudjuk megtapasztalni, mint a múltban és mint a jövőben. Ez annyiból áll, hogy hajlandó vagyok elhinni: Isten végtelenül és ingyenesen szeret. Az irgalom nem visszatartott büntetés. Miért gondolkodnak mégis sokan így róla? Mert a civil szférában, a köznyelvben kinek mondd az, hogy légy hozzám irgalmas? Annak, aki a sötét sikátorban szalad beléd a bunkósbottal vagy a szívlapáttal, s agyon akar ütni. Te letérdelsz elé, és azt mondd: „Ne bánts! Irgalmazz nekem!” Tehát itt az irgalom azt jelenti: ne büntess meg, engedj el, kérlek. Ha a spirituális életben így olvassuk Isten irgalmát, akkor végünk van. Mert Isten irgalma nem azt jelenti, hogy szalad feléd a szívlapáttal, és meg akar büntetni, de ha te jó kisfiú vagy kislány vagy, akkor máma nem, de holnap majd újra le kell futni ezt a kört. Nagyon sokan tudat alatt így gondolkodnak Isten irgalmáról, akár azért, mert így tanították őket. Megkaphad a jogos büntetésed, de kivételezek veled és elengedem. Az irgalom azt jelenti, hogy azért vagyok szeretve, mert vagyok, mert létezem, a

„Az irgalom azt jelenti, hogy azért vagyok szeretve, mert vagyok, mert létezem, a cselekedeteimtől függetlenül”

cselekedeteimtől függetlenül. Ha másról lenne szó, az nem irgalom, hanem megérdemelt szeretet lenne. Ezért felesleges az irgalmat kérni: ha kérni kell, az már nem irgalom.

Hogyan élhetjük át mindezt a XXI. században?

Az tudja ezt megélni, aki helyre teszi magában az irgalom jelentését. Aki elmeri hinni, hogy Isten ingyenesen szereti. És ez nem könnyű. Azt tapasztalom, hogy a keresztények számára ez az egyik legnehezebben elfogadható hitigazság. Minden mást könnyebb elhinnünk: a Szentháromságot, az Ol-táriszentséget. Azokkal nincsen annyi bajunk és kételyünk, mint azzal, hogy Isten feltétel nélkül szeret. A legtöbb keresztény azt hiszi, hogy Isten szerete-

téért meg kell dolgozni, és ezt el is lehet veszíteni. Kétarcú istenkép él bennük: Istennek van szerető és van haragvó arca is. Sokszor lázadást is tapasztalok, hogy ez nem lehet ilyen egyszerű. Ez jelenik meg a tékozló fiú történetében is az idősebb fivérnél: hogy lehet, hogy az apám ezt a semmirekellő öcsémet így visszafogadta és szereti? Hol az igazság? Sokszor ez a megbotránkozásunk Isten végtelen szeretetével kapcsolatban. Aki ezt a lázadást és racionális számolgatást félre tudja tenni, hátradől és vesz egy nagy levegőt Isten irgalmas szeretetében, meg fogja tapasztalni.

Mi a helyes viszonyulás Istenhez? Hogyan tekintünk rá?

Isten a maga teljes valójában létezik,

és ehhez képest bennem is kialakul egy kép. Vagy teljesen, vagy 60 százalékosan, vagy 20 százaékosan fedi a kettő egymást. Sőt vannak, akikben a kettő még köszönőviszonyban sincs egymással. Az Istent – ahogy egymást is – félre lehet ismerni. A logika ugyanaz: talán ti is tapasztaltátok, ha egy embernek láttátok néhány gesztusát és szavát, nem ismertétek meg igazán, de már képet alkottatok róla, skatulyába zártátok. És lehet, hogy félreismerted, mert az a megnyilvánulás nem biztos, hogy az egész személyiségét magába foglalja. Istenről is kialakulhat bennünk egy kép, amely nem biztos, hogy megfelel a valóságnak. Ezért kell keresni, hogy milyen az Isten a valóságban, és ezt nem szabad összetéveszteni a bennem lévő képpel. Honnan tudjuk, hogy Isten milyen a valóságban? Jézus megmutatta. Ezért vagyunk szerencsések, mert nem kell kiszámolnunk kockás papíron, hogy milyen Isten. Mert Ő elmondta. Ezt hívjuk kinyilatkoztatásnak. Ezek a száraznak tűnő teológiai fogalmak most milyen közel jönnek! Persze nagyon kevés keresztény gondol bele abba, hogy bár a Bibliában megtaláljuk, milyen Isten, ezt a bennem lévő képpel össze kell vetni. Sokan élnek úgy, hogy hisznek Jézus-

„nézd meg, hogyan viselkedett Jézus azokkal, akik rosszul döntöttek! Meg fogod látni, hogy nem arról van szó, hogy azt mondta volna nekik: „majd szeretlek titeket, ha megváltoztok.” Hanem szerette őket, és pont ezért tudtak megváltozni.”

ban, de félnek Tőle. Hiába vallották meg dogmatikusan, értelmileg, hogy az Isten Szentháromság, ez csak egy információ a fejünkben. Most jön az érzelem. Az istenkép, amit keresünk, elsősorban érzelmi jellegű. Sokszor ez torzult: azt hisszük, hogy Istennek véget tud érni a türelme, vagy állandóan figyel, felírja, miket csinálok, vagy a szeretetéért nagy teljesítményeket kell nyújtanom, vagy azt gondoljuk, hogy Isten gépként működik, vagy világenergiaként tekintünk rá, aki mindent megenged. Ezek mind eltorzult istenképek.

Hogyan segíthetjük, hogy minél pontosabb istenképünk legyen?

Fontos megkérdeznünk magunktól: milyen az istenképem? Mit gondolok

róla? Mit érzek vele kapcsolatban? Ezt az érzést hasonlítsam össze az evangéliumi Jézussal, aki jön felém, és átölel. Nézzek rá, hogyan viselkedett az emberekkel! Ha például attól szorongsz, hogy megvonja tőled a szeretetét, ha rosszul döntesz, akkor nézd meg, hogyan viselkedett Jézus azokkal, akik rosszul döntöttek! Meg fogod látni, hogy nem arról van szó, hogy azt mondta volna nekik: „Majd szeretlek titeket, ha megváltoztok.” Hanem szerette őket, és pont ezért tudtak megváltozni.

Mi a karmelita rend különleges karizmája?

Nincs precíz leírásunk a fő tevékenységünkről, amely a többi rend esetében megtalálható: például tanítás, árvaházfenntartás vagy beteglátogatás. Igazából a karmelita atyák életébe bármi belefér, de mégis van egy fő profil: a lelki, misztikus életre való tanítás. A misztika nem más, mint a színtiszta evangélium: felfedezed, hogy Krisztus benned él, és szeret téged. Az istenkapcsolatunknak, csakúgy, mint a többinek, van örömteli és tisztulási, krízisrész is. Ez a komoly szeretettel együtt jár, az istenkapcsolatunk fejlődik, de ehhez áldozatok szükségesegek.

Mire figyelünk, hogy az istenkapcsolatunk fejlődjön?

Isten élő személy. Nem gép, ami mindig azt teszi, amit szeretnék. Két élő személy között pedig a kapcsolat kihívásokkal jár. A karmelita karizma ennek a kapcsolatnak a fejlődésében segít. A kapcsolatfejlődést sokszor elfelejtjük, az gondoljuk, hogy a megtérés a beteljesedés. Pedig nem. Az Istennel közös életünk első napja ez, és utána még egy egész közös élet következik. Ugyanígy az esküvőnél is: az a házasság kezdete, és a párnak még évtizedeket kell egymás mellett leélnie; a kapcsolatuk tíz év múlva más lesz: fejlődnek, kríziseken mennek keresztül.

Miért döntött a szerzetesi élet mellett?

Nehezen tudom megmondani, hogy mi volt a konkrét ok. 15-16 évesen jött fel bennem először, hogy Isten erre hív, és visszatekintve látom, hogy nem egy élmény volt, hanem fokozatos belesimulás ebbe a tervbe; úgy érzem, ez én vagyok, otthonosan érzem magam a hivatásomban. Éreztem, hogy ez az enyém, láttam, hogy vannak olyan képességeim, amelyek ebbe az irányba mutathatnak. Például a kommunikációs képesség, ami jól jön egy igehirdetőnek. Szüleim mindketten pedagógusok. Kis-koromtól fogva valamiféle empátikus képesség jellemző rám: szerettem meghallgatni embereket, a középiskolában többen megnyíltak nekem. Ha valaki vázlatpontokkal le tudja írni, hogy miért lett pap vagy szerzetes, akkor ott valami nincs rendben. A házasság is ilyen: amikor jegyespárokkal beszélgetek, és megkérdezem tőlük, miért választották egymást, és négy oldalon keresztül leírják, akkor azt tanácsolom nekik, ne házasodjanak össze. Persze ott van, hogy a másik szép, jóképű, jól főz vagy jól mos autót, de van egy titok. Az összetartozás és a kötődés titka, amit nem lehet logikai úton kimutatni, mondatokkal leírni. Akik ezt a titkot, kötődést tudják ápolni, azok maradnak együtt életük végéig.

Miért választotta a Renátó szerzetesi nevet?

Eredeti keresztnévem László, és a szülővárosomban is így hívnak. A rendben van egy hagyomány, hogy a szerzetesi élet kezdetekor új nevet kapunk. A szerzetes új életet kezd, és ehhez új nevet is választ. Régen még kapták ezt a nevet, de ma már választhatjuk. Beöltözésemkor sokat gondolkodtam,

mi legyen az új nevem. Végül a Renátónál lyukadtam ki; nagyon szép jelentése van: latinul a re-natus újjászületettet jelent. Ebben a küldetéstudat is benne van: segíteni másoknak az újjászületésben. Az is szempont, hogy ezt bárhol külföldön ki tudják mondani

Miben látja a mai fiatalok erősségeit és gyengeségeit?

Az erősségek közé sorolom a kommunikációra és a kapcsolatokra való érzékenységet. Bármennyire úgy tűnik, hogy a kommunikációt elszigetelve élnek meg, például chaten a Facebookon, akkor is igény van rá bennük. A gyengeségek közé a kitartás hiányát tudom sorolni. Vannak fellángolások, nagy döntések és érzékenység a kapcsolatok felé, de a tűz elmúltával visszaesés. Kitartás valami mellett hűségesen, befejezni a feladatokat – ezek nagyon nehezen mennek. Az elköteleződés krízise azért is alakult ki, mert félünk belegondolni, hogy vannak életre szóló döntések. Kevés a jó példa, amikor azt láthatjuk, hogy valaki kitartóan dolgozik, és be is fejezi, amit elkezdett. Ezt kihívásnak érzem a mai világban.

A papi és szerzetesi hivatások alacsony számáról mi a véleménye? Isten egyre kevesebb embert hív meg, vagy csak félünk elköteleződni?

Isten biztosan nem hív kevesebb embert, mint régebben. De ott van az emberi tényező is. A mai világban az elköteleződések krízisét éljük. A házasság és a papság is válságban van. Szerintem az okok összetettek. A komolyan vett hitnek, lelki életnek a hiánya fontos, de a mi oldalunkon ott a kérdés: szerzetesi életünk mennyire hiteles? Isten hiába hív valakit, ha nem biztosítunk közösségi alapot, ha nem látja, hogy ebbe ő is be tud állni, akkor hiába van hivatása. A fiataloknak látniuk kell, hogy itt helyük van, nem teszünk rájuk olyan terheket, amelyeket nem tudnak elviselni. Fontos, hogyan látja a jelölt a közösségi kapcsolatokat: például hogy csak kívülről szép, de ha bezárul a rendház kapuja, akkor a testvérek haragban vannak egymással. Meggyőződésem, hogy a szerzetesi radikalitás nem abból áll, hogy milyen ruhát vesz fel valaki, hanem a közösségi kapcsolatokban. Sokszor az alapkommunikáció ütközik nehézségekbe a közösségekben: mindenki elvan a saját kis világában, és nem tudunk beszélgetni egymással. Fontos, hogy a közösségekben legyenek olyan személyek, akik ismerik önmagukat, és ezért képesek a másikkal való kommunikációra. Nem arra, hogy ne legyenek konfliktusok, hanem hogy kezelni tudják őket.

A képen balról jobbra: P. Béri László Renátó OCD és Endrédi Balázs

„Bedobtak a mély vízbe”

Interjú Marton Bernát atyával 2.

Előző számunkban olvashattátok az interjú első részét, melyben Marton Bernát atya kalandos utazásáról beszélt. A szerzetesrendek feloszlata után került Amerikába, hogy ciszterci bátyját megkeresse, végül ő is belépett a rendbe.

Endrédy Balázs

Melyik egyetemre jelentkezett?

A dallasi katolikus egyetemre, mert nem akartam elkerülni a városból, mivel bátyám ott élt. Egész életemben nagyon szerettem az állatokat, a növényeket, rajzoltam a sejteket mikroszkópban, úgyhogy biológia szakra jelentkeztem, biológiatanár akartam lenni. Az első évben merült fel bennem, hogy a Jóisten valami másra hívott, és jelentkeztem a ciszterci kolostorba. Abban az évben engedélyezte a rendi fennhatóság, hogy novíciusokat vehessenek föl, úgyhogy egyedül voltam novícius. Ez

1961. augusztus vége felé történt, és attól fogva a rend tagja vagyok.

De aztán az iskolában végül nem biológiát tanított.

Biológiatanár szerettem volna lenni, és már amikor beléptem, szoltam erről az akkori elöljárómnak, Nagy Anzelm perjel úrnak. Ő azt mondta, rendben van. Így a noviciátusi év után visszamentem az egyetemre, de filozófiai kurzusokat és néhány teológiai kurzust vettem föl, hagyván a biológiát, mert a felszentelésig az embernek általában két év filozófiára és négy év teológiá-

ra van szüksége, és azután kapja meg csak a képesítést a másik szakra. Úgy könyveltem el, hogy miután befejezem a filozófiát meg a teológiát, felszentelnek, és utána kapok még két évet, hogy biológiából szerezzek képesítést. Gyorstalpalóként egy év alatt fejeztem be a filozófiát, aztán elvégeztem a négy év teológiát, és akkor kaptam még egy évet, hogy doktoráljak is.

Milyen témából írta a doktori disszertációját?

A 16. századbeli portugál kongregáció föllállításán dolgoztam. Zakar Poli-

kárp atya volt ugyanis a professzorom, s mivel őt nagyon érdekelte a rendtörténet, ő állapította meg, hogy a különböző kongregációk megalapítása és fölépítése nagyon jó lesz monográfiaként. A portugál kongregációról még készült szakirodalom, úgyhogy először is az ő segítségével bejártuk a levéltárakat, a vatikáni levéltárat. Aztán elmentünk Lisszabonba és Párizsba, ott is megnéztük az összes pápai dokumentumot és a rend okiratait. Nekem a latin, portugál, spanyol, olasz és német nyelvű kéziratokat kellett áttanulmányozni, hogy meg tudjam állapítani belőlük, mi hogyan is történt. Az 1570-es évek előtt élt egy francia bíboros, aki Cîteaux-nak és Clairvaux-nak – ennek a két nagy apátságának – volt az apátja és bíborosa is, és az életében megtörtént eseményeket tanulmányoztam.

Ezután megkezdhette biológiai tanulmányait?

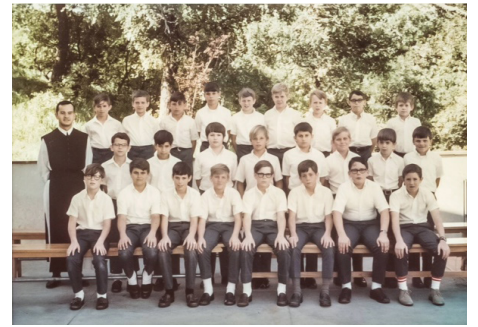
Befejeztem a disszertációm, és előljáróm azt mondta, keressek olyan egyetemet, ahol két év alatt megszerzhetem biológiából a képesítést. Körbeírogattam az Egyesült Államokba, Kanadába és Angliába, és érdekes módon Angliában Cambridge elfogadott, hogy a már megszerzett filozófiai és teológiai alapokat vessem össze a modern biológiai elméletekkel. A Szent Edmund nevű házban kaptam szállást, de mielőtt elutazhattam volna Angliába, értesítést kaptam amerikai előljárómtól,

„mielőtt elutazhattam volna Angliába, értesítést kaptam amerikai előljárómtól, hogy fiam, jössz haza, mert szükségünk van egy osztályfőnökre, és franciát fogsz tanítani.”

hogy fiam, jössz haza, mert szükségünk van egy osztályfőnökre, és franciát fogsz tanítani. „De Anzelm atya, én nem beszélem a nyelvet, csak éppen konyhafranciát, amit használtam Svájcban” – mondtam. „Majd megtanulsz” – jött a válasz.

Hogyan teljesítette ezt a nehéz kérést?

Beiratkoztam a dallasi metódista egyetem francia karára. Jártam iskolába, közben pedig osztályfőnök és franciatanár voltam. A dallasi ciszterci iskola '62-ben indult, ez volt '68 őszén, tehát még csak hat éve működött, és bedobták a mély vízbe, hogy akkor fiam, úszszál. Úgy úsztam, hogy amit tanultam az egyetemen, azt két hét után leadtam az órákon. Három nyár és két tanév alatt megszerztem a diplomát franciából, és azóta is tulajdonképpen francia szakos tanárként vagyok elkönyvelve. A latin azért jött be, mert latinul tanultam Rómában öt éven keresztül, tudtam beszélteni, sőt vizsgázni is latinul. A biológia kútba esett, pedig nagyon szerettem volna.

» Bernát atya első osztályával 1968-ban

A francián és a latinon kívül történelmet is tanított.

A történelmet azért, mert a dokortusomat történelemből írtam.

Mennyi időn keresztül volt osztályfőnök?

Harminckilenc évig osztályfőnökösködtem, de 1981-ben megtettek iskolagazgatónak, és 15 évig az voltam, de közben tanítottam is. Kevesebb óraszámban, de minden évben tanítottam valamit, és még irányítottam az egyetemi felvételizőket is, hogy hova menjenek az érettségiző diákjaink, úgyhogy tulajdonképpen mindent csináltam. Az elején pedellusként sepregettem, vágtam a füvet, autóbust vezettem és minden egyebet.

Utazásokat is szervezett Magyarországra a végzős diákoknak.

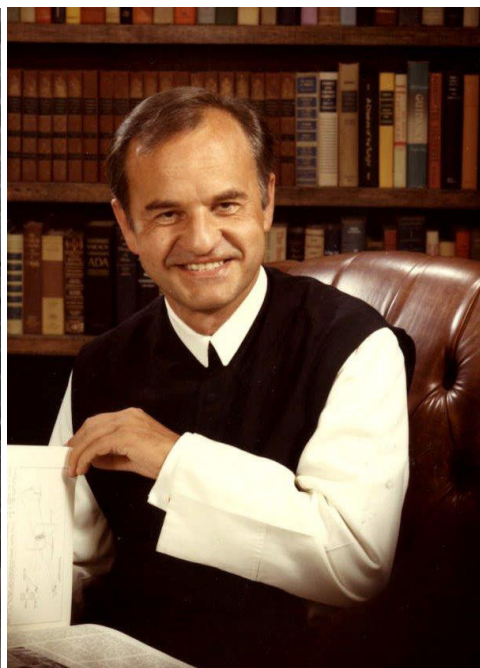
Mivel Európát jól ismertem, a már elég idős, tehát 17-18 éves fiatalemberekből összeállított csapatokat több alkalommal hoztam Magyarországra is. Itt is mindig megálltunk, sőt fociztunk a magyar diákokkal; persze az amerikaiak nagyon élvezték az európai utakat.

Az utánpótlás működött Amerikában?

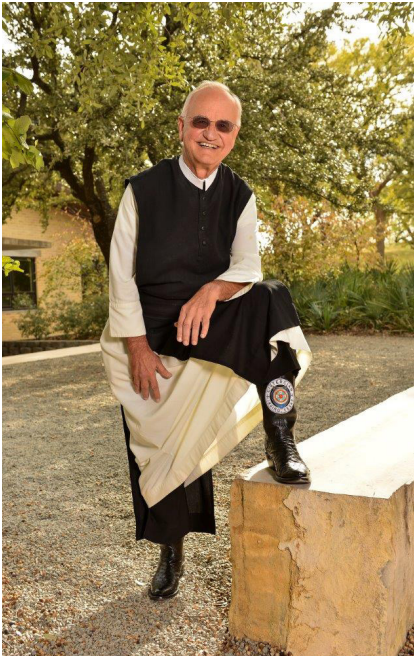
A nyolcvanas években, amikor én voltam az igazgató, bizony híján voltunk a hivatásoknak, mert akkor már a magyarok kezdtek előregedni, és kiálltak a tanításból. Volt ugyan 2-3 hivatásunk, akik fiatalok voltak, de arra nem nagyon lehetett építeni. Akkor gondviselészerű esemény történt: újratemetették 'Sigmund Lóránt atyát, aki Magyarországon az illegalitásban szervezte a rendet, és noviciátust is tartott a kommunizmus alatt. Később bebörtönözték, és szégyent nagyon bántalmazták, úgyhogy szerintem mártírhalált halt. Újratemetése a zirci bazilikában volt, és a szertartásra átjött Amerikából néhány tanítványunk Farkasfalvy Dénes apát vezetésével. Dénes apát úr elmondta, hogy Lóránt atya sírjánál imádkozott

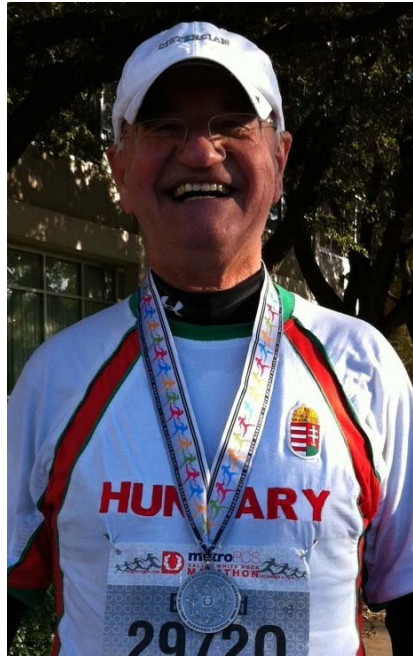
» Ciszterci novíciusként

» Fiatal igazgatóként

» Texasi csizmában

» Bernát atya maratonfutóként büszkén viseli a magyar színeket

a Jóistenhez, hogyha tíz év alatt kapunk öt hivatást, akkor túléljük ezt a krízist. Később aztán azt mondta, hogy a Szentlélek megtréfált bennünket, és nem tíz év alatt kaptunk ötöt, hanem öt év alatt tizet, sőt többet, mert 17 év alatt 15-en léptek be, akik megmaradtak és felszentelték őket. Jelenleg 16-an tanítunk az iskolában. Úgy látszik, Lóránt atya közbenjárását meghallgatta a Jóisten, hiszen nagyon jól állunk, mert a nyolc osztályból, azaz ötödiktől tizenkettedikig egy civil kivételével az összes osztályfőnök ciszterci. Iskolánk Amerikában egyes felmérések szerint a negyedik legjobb, és a második a katolikus iskolák között. Texasban természetesen az első, mindenholra felveszik a diákjainkat.

Hogyan látja a katolikus egyházat Amerikában? Miben látja a fő különbségeket és hasonlóságokat? Miben tanulhatunk az amerikai egyháztól?

Általában az amerikai vallásosabb, mint az európai, és a hitét eléggé ki mutatja, és ez minden felekezetben így van. Tehát magától értetődő, hogy valaki istentiszteletre megy vasárnap. Lehet, hogy már nem ilyen jó a helyzet, de még mindig azt lehet mondani, hogy az amerikaiak 60-70 százaléka valamilyen egyházhoz tartozik, és jár az istentiszteletre, misére. Érdekes, hogy Amerika protestáns országgént indult, azért is mentek oda a bevándorlók, különösen a 18. században, hogy gyakorolhassák a vallásukat. Sok ír és olasz – jobbra ka-

tolikusok – került Massachusetts, New Jersey környékére. Ezzel szemben a dél protestáns, általában baptista és metodista. Például amikor megérkeztem 1958-ban, Dallasnak talán csak három százaléka volt katolikus. Most, mivel érkeznek latin-amerikai, illetve az ország másik feléből érkező, jobbra katolikus be-, illetve átvándorlók, a dallasi katolikusok száma közelít a 20 százalékhoz. Ezzel szemben Európában, és benne Magyarországon, de Franciaországban különösen, a buzgó keresztények száma nagyon alacsony. Mit tesz egy átlá-

„a nyolc osztályból, azaz ötödiktől tizenkettedikig egy civil kivételével az összes osztályfőnök ciszterci”

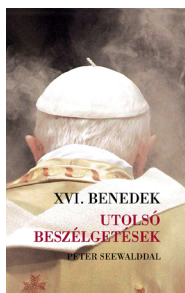
gos európai? Megkeresztelteti a gyermekét, egyházi házasságot köt, és utána elvárja, hogy eltemessék katolikusként, de egyébként oda se neki. Amerikában viszont hetenként jár templomba, komolyan adományoz az egyháznak, és a hitélet sokkal buzgóbb. A mi templomunk vasárnaponként tömve van, 350 a férőhely, de bepréselnek közel 400-at, annak ellenére, hogy nem is vagyunk plébánia. Talán ezek a fiatalok azért is járnak hozzánk, mert közvetlen mellettünk van a dallasi katolikus egyetem. Az amerikaiaknak is megvannak a nehézségeik, ott is léteznek ateisták, sőt valóságüzlők és liberálisok, de valahogy kevesebben.

Melyik a kedvenc szentírási szakasza? Van-e példaképe?

Közösen mondjuk a zsolozsmát mindennap, és sok dolgot éneklünk. A zsolozsmák között van kettő is, ami különösen tetszik: az 51., Dávid zoltára – miután elkövette bűnét és próbált megbocsátást kérni –, valamint a 8., Isten dicsérete. Példakép számomra természetesen Szent Bernát kell hogy legyen, hiszen róla kaptam a nevemet, de hát messze nem vagyok képes őt elérni. Másik kedvelt szentem Assisi Szent Ferenc, ő nem olyan modern, de mindenki szereti.

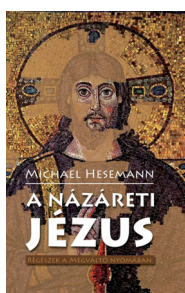
» A texasi kolostor temploma

KÖNYVAJÁNLÓ

Utolsó beszélgetések Peter Seewalddal XVI. Benedek pápa

XVI. Benedekkel véget ért egy korszak. Pápaságának nyolc éve olyan az utókor számára, mint a nagy lelkigyakorlatok, amelyekre az Egyháznak szüksége volt, hogy megszilárdítsa a belső várkastélyt, és megerősítse lelkét. A könyvben olvasható interjúk röviddel XVI. Benedek lemondása előtt, és az azt követő időszakban, háttérbeszélgetésként készültek. A szöveget az emeritus pápa elolvasta és ezen kiadás számára engedélyezte is.

A Názáreti Jézus Régészek a Megváltó nyomában Hesemann, Michael

Vajon mennyire hitelesek az evangéliumok leírásai a modern régészeti kutatások tükrében? A szerző Bibliával a kezében bejárja Betlehemet, Názáretet, Kafarnaumot és Jeruzsálemet, s régészekkel konzultálva szenzációs eredmények részleteit teszi közzé. Milyenek voltak a kőedények, melyekben a víz borrrá változott; hol van az a rendkívüli akusztikai tulajdonságokkal rendelkező sziklatömb, ahonnan több ezer ember tisztán hallhatta a Hegyi Beszédet? A könyv számos bibliai esemény megértését teszi könnyebbé, s érdékfeszítő stílusával egyben lebilincselő útirajz is.

HÍREK

„Misericordia et misera” kezdetű apostoli levelében Ferenc pápa meghosszabbítja a Szent X. Piusz pápi Testvériség érvényes feloldozási engedélyét, azt remélve, hogy helyreállítható lesz a katolikus egyház teljes egysége.

A brazil Chapecoense tragédiájáról és lezuhant repülőgépről: a csapat egyik kapusa, a 31 éves Danilo túlélte a zuhanást, ám mindkét keze és lába eltört, több belső sérülést is szenvedett, így a kórházba szállítás után sem tudták megmenteni az életét.

A halálos ágyán az alábbiakat mondta telefonon a feleségének: „Jézus, kérlek vigyázz a családomra, és segíts át a túloldalra. A barátaim már várnak a mennyben, szükségük van egy kapusra.”

Kolumbia nemet mondott a Gender-elmélet oktatására: Kolumbiában a kormány leállította a tankönyvek felülvizsgálatát, amely a gender ideológia előmozdítását és alkalmazását célozta. Meghallgatták tehát az emberek hangját, akik országszerte az utcára vonultak, hogy kinyilvánítsák tiltakozásukat.

Mit gondolsz a divatról?

A legújabb divatot én nem mindig tudom és akarom követni, de a feleségem ügyesen ad nekem tanácsot, ha a ruhatár frissítéséről van szó. Így gyakran lepődök meg magamon, hogy egy trendi nadrág vagy felső mégsem áll rajtam olyan furán és még kényelmes is. Van tehát élet a szakadtra hordott gimis farmerek és pizsamákon túl is! Ha pedig én veszek ruhát a feleségemnek, arról gyakran kiderül, hogy nem jó a mérete vagy a színe. Vagy a dekoltázsa túl nagy, vagy a szoknyája túl rövid, mint amit ő megengedne magának. Csalódottságomon csak az előrelátás segít: mindig megörzöm a blokkot.

Endrédi Gábor

A divatos öltözködés számomra nem azt jelenti, hogy amit éppen diktál a mai világ, azt viselem. A magam divatját én teremtem, azt veszem fel, amiben jól, szépnek, erőteljesnek és önbizalommal telinek érzem magamat. A mai világ szeret szakadt ruhákban, kivágott felsőkben parádézni, de szerintem egy elegáns ruhával, kiegészítővel jobban ki tudom fejezni önmagamot. Azáltal, amit hordasz, közvetíted a világnak, hogy milyen a lelkivilágod, milyen érzések vannak benned. Szeretem vele kifejezni azt, aki vagyok vagy éppen aki szeretnék lenni.

Horváth Petra

Alapvetően, egészséges szinten foglalkoznunk kell a külsőnkkel. Szerintem lehet követni a divatot, amíg normális keretek közt marad. Számomra lényeges, hogy kényelmes legyen a viselet és emellett magabiztosan tudjak sétálni az utcán. Az ember bizonyos szintig külső alapján ítél. Egy fiú nem megy oda a lányhoz udvarolni, ha a külseje a fiú számára nem a megfelelő belső értékeket sugározza. Egy párkapcsolatban sokszor megváltoznak az öltözködési stílusok. Személyes tapasztalatom, hogy egy komoly kapcsolatban előbb-utóbb úgy öltözködnek a felek, ahogy nekik kényelmes, ahogy a párjának tetszik.

Szirt András

Az Úr napját szenteld meg!

P. Kovács Ervin Gellért O.Praem

Van két ősi tablet, amelyek vitathatatlanul meghatározták a világtörténelem menetét: Mózes két kőtáblája, amelyeken a tízparancsolatot elhozta a megnyilatkozás hegyéről. Ám nem idejétmúlt szabályok ezek? Egyáltalán mit jelentenek ma, több ezer év után? A III. parancsolattal kapcsolatos gondolatait Kovács Ervin Gellért premontrei atya osztja meg.

Énközpontú korunkban nagyon nehéz Isten parancsairól beszélni, hiszen őt leginkább jószágos, szentimentális, kizárólag simogatni és puszilgatni tudó nagypapaként látjuk. A valós vagy vélt, ám egyre szaporodó emberi jogok korában pedig példátlan pimaszságnak tűnik Isten jogairól beszélni. Pedig a Szentírás, ezen belül az evangélium is világosan beszél Isten uralkodói, királyi, parancsolói mivoltáról, teremtői jogairól és az ember abszolút kötelességéről, hogy alávesse magát Istennek és engedelmeskedjen, amit Ura egykor szigorúan számon is fog kérni. Csak ez-

után következik az a pont, ahol az Úr a jó és hűséges szolgát asztalához ülteti, felszolgál neki, és barátjának szólítja. Ebben a személyes baráti viszonyban pedig az ember felfedezi, hogy Isten nem hatalma fitogtatása miatt parancsol neki; semmi haszna nem származik abból, hogy engedelmeskedünk Neki, hanem mindez igenis az ember földi és örök boldogsága érdekében történik. Isten szigorúságának, számonkérésének és feddésének is az ember iránti szeretete és irgalma a végső oka.

Mindez érvényes a harmadik parancsolatra is, mely előírja az Úr napjának

megszentelését, először munkaszünettel, majd istentiszteleti és irgalmassági cselekedetek által is. A Kivonulás könyvében ezt így fogalmazza meg az Úr: „A hetedik nap azonban az Úrnak, a te Istenednek a pihenő napja, ezért semmiféle munkát nem szabad végezned,

„valós vagy vélt, ám egyre szaporodó emberi jogok korában pedig példátlan pimaszságnak tűnik Isten jogairól beszélni”

„a kereszténység csak közösségben élhető meg, mégpedig a Krisztus által alapított Egyház közösségében. A közösség jelenléte és imája megerősít és megtart hitünkben. De a közösségben található az az ima is, ami összehasonlíthatatlanul szentebb”

sem neked, sem fiadnak, sem lányodnak, sem szolgálóknak, sem szolgálólányoknak, sem állatoknak, sem a kapuidon belül tartózkodó idegeneknek.” (Kiv 20,10) Az indok pedig a teremtéstörténetben található: „Isten megáldotta és megszentelte a hetedik napot, mert azon megpihent egész teremtő munkája után” (Ter 2,3).

Az ember tehát Istent utánozza, a saját istenképiséget gyakorolja, amikor megtartja a szombat pihenőnapját. Már a pusztai biológiai berendezkedésünk is megsínyli, ha rendszeres időközönként nem szállunk ki a munka mókuskerekéből. A kereszténységen kívül a zsidóság és a muszlimok is hétnaponta tartanak pihenőnapot, hiszen a Hold fázisai is hétnaponta változnak. Amikor a francia forradalmárok kereszténygyűlölő őrvongásukban tíznapos időszakokra próbálták osztani az időt, rövidesen belátták ennek káros következményeit. A zsidóságban a szombat további szakrális jelentést kapott, hiszen ezen a napon történt az Egyiptomból való csodás kivonulás is, így ekkor adtak há-

lát Isten minden jótéteményéért népe iránt. Rendkívül részletes és szigorú előírások szabályozták a szombati nyugalom megtartását, melyet az Úr Jézus sokszor megszegett, hiszen ilyenkor gyógyított a legszívesebben, mondván: „Nem az ember van a szombatért, hanem a szombat az emberért” (Mk 2,27). A szombat ugyanis Isten szabadító tetteinek emléke, így Jézus csak megerősítette eredeti jelentését.

Az apostolok a feltámadás után nyomban átváltak szombatról vasárnapra, hiszen az Úr legkiválóbb szabadító tette a feltámadás volt, amely túlszárnyalta a kivonulást, sőt a teremtést is (melynek vasárnap volt a kezdőnapja). Vasárnap szállt le a Szentlélek is az apostolokra, elindítva az új választott népet, az Egyház életét. A vasárnap pedig az Isten által elindított új teremtés kezdete, melynek célja a soha véget nem érő új ég és új föld, ahol Isten lesz minden mindenben, és ahol az emberiség bevonul végső nyugalomába. A vasárnap ünneplésének is része a pihenés, a szolgálai munkától való tartózkodás, ám ez nem olyan formális és kivételt nem tűrő, mint az Ószövetségben, hiszen a felebarát és a közösség szolgálata, valamint a létfontosságú elodázhatatlan munka kivételszerűen vasárnap is elfogadható.

A keresztény ünneplés szerves része viszont kezdettől fogva az Istennel és a testvérekkel megélt közösség. A feltámadt Úr mindig vasárnap jelent meg, amikor együtt voltak a tanítványok. Tamas is csak akkor részesült az Úr érzéki

megtapasztalásában, amikor visszatért a közösségbe, az emmauszi tanítványok is a Feltámadottal való találkozás után sietnek vissza Jeruzsálembe, ahol a tanítványok elújságolják, hogy megjelent Péternek is. Merthogy Jézus megígérte: „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20). Ezért az apostolok ezekkel az összejövetelekkel már igen korán összekapcsolták azt az utolsó vacsorán tanult szertartást, amit kezdetben kenyértörésnek, később Eucharisztia-nak, ma pedig szentmisének neveznek.

Az Egyház ma parancsba adja, mégpedig súlyos bűn terhe alatt a vasárnapi szentmisén való részvételt. Miért pont a szentmisével kell megszentelni az Úr napját, miért nem elég az otthoni egyéni vagy családi ima? Mert a kereszténység csak közösségben élhető meg, mégpedig a Krisztus által alapított Egyház közösségében. A közösség jelenléte és imája megerősít és megtart hitünkben. De a közösségben található az az ima is, ami összehasonlíthatatlanul szentebb, hatékonyabb és Istennek jobban tetsző, mint bármilyen magánima. Az eucharisztikus áldozat, ahol maga a feltámadt Krisztus van jelen, hogy tanítson és felajánlja az ő Testét és Véréát dicsérő, hálaadó, kérő és engesztelő áldozatul a világ bűneiért.

A keresztén történt önfeláldozását újítja meg Jézus az oltáron, és Egyházával közösen ajánlja fel mennyei Atyjának. A szentmisében mi magunk is egész életünkkel és lényünkkel együtt Istennek kedves áldozattá válunk Krisztus által. Felfoghatatlan áldások és kegyelmek forrása ezért a szentmise, főleg, ha méltó szentáldozással koronázzuk meg. Mindezt persze csak az érti, aki hisz néhány keresztény alapigazságban: Jézus istenségében, az Egyház isteni alapításában, a szentmise áldozati jellegében és Jézus valóságos eucharisztikus jelenlétében. Aki ezzel szemben saját vallást kreál a krisztusi tanítás neki tetsző, számára kényelmes elemeiből, az csak egy magánistenhez juthat el ily módon, aki nem az élő Isten, nem Jézus Atyja. Aki a saját imáját jobbnak tartja az Egyház imájánál, annak imája rövidesen úgy kiüresedik, hogy lassan meg is szűnik, istenkapcsolatával együtt. Pontosan ettől tud megóvni minket Isten harmadik parancsának hűséges és örömteli megtartása.

Konfliktuskezelés a párkapcsolatban

Most induló EgyüttJárunk sorozatunkban a párkapcsolatok különböző területeiről és szakaszairól lesz szó. Ezúttal a konfliktuskezelésről olvashattok.

Endrédy Gábor

Mélyen hívő, házasságukért sokat tévő és azt tudatosan megélt szüleimen sokszor láttam, hogy a viták, veszekedések kompromisszummal, bocsánatkéréssel, olykor öleléssel végződnek. Ezt láttam, tehát egyértelmű volt számomra is, hogy a vitákat gyorsan a megegyezés felé kell terelni bárátnómmal, a veszekedéseket a lehető leghamarabb kell befejezni. Súlyos hiba volt részemről, hogy összekevertem egy negyvenéves házasság konfliktus-

kezelési módszereit egy néhány éves párkapcsolatéval. Eleve minden ember más, és máshogy kezeli a veszekedéseket. Az ember a testvérével vagy a szüleivel kezdi az összecsapásokat, és a kialakult békülési módszereivel együtt később ezeket veti be a párkapcsolatában is. Ez természetes folyamat. Azt azonban kötelező szem előtt tartani, hogy kedvesünk már nem ugyanaz a „típus”, mint a tesónk vagy az anyukánk, apukánk volt. Másképp reagál, másképp húzza fel magát, másképp duzzog és máshogy békül.

„kedvesünk már nem ugyanaz a „típus”, mint a tesónk vagy az anyukánk, apukánk volt. Másképp reagál, másképp húzza fel magát, másképp duzzog és máshogy békül.”

A házasság magasabb szint, ott az ember már döntött a másik mellett.

húzza fel magát, másképp duzzog, és máshogy békül.

Ráadásul egy párkapcsolat még nem házasság.

A házasság magasabb szint, ott az ember már döntött a másik mellett. Ez magában foglalja azt is, hogy tudatosan kitartok amellet, akivel házasságra léptem. Ott már ki kell békülni, hiszen a halálig akarunk együtt élni, és azt jobb nem haragban tenni. (Remek lehetőség ez egyébként a házasságban élőknek: lsten a csapongó emberi természetet segíti az üdvösség felé.)

De a párkapcsolat még csak gyakorlópálya. Ott még nem kell minden esetben kitartani egymás mellett. Rendkívül fontos tehát a nyitottság és az őszinteség. Természetesen kompromisszumkészen, nyitottan kell figyelniük a párunk természetét, hogy lássuk, mivel tehetjük őt újra kiegyensúlyozottá, és mivel

hozható vissza a béke a kapcsolatba. Ugyanakkor határozottan őszintének is kell lenni. Nem szabad maskarák mögé bújva kikerülni, megúszni a kellemetlen perceket, amikor vitára kerül sor, mert az hosszú távon megbosszulja magát. Egy életet leélni úgy, hogy közben nem önmagunk vagyunk, hanem valaki más, akit a párunk szeretne látni, még senkinek sem sikerült. Ez a bomba pedig jobb, ha még az együttjárás alatt robban és nem a házasságban.

Az is célravezető, ha a fiatal fiúk, akik papok szeretnének lenni, sok koedukált közösségben forgolódnak, ahol megismerhetik a természetüket: milyen is lányok közelében lenni? Tudom kezelni, vagy menthetetlenül belészerelmesedem az egyikbe? Utóbbi esetben megszületett egy kiváló férjjelölt, aki jobb, ha nem a papi pályát választja.

Az első összezörrenések a kapcsolatban azt is megmutatják, hogy képesek vagyunk-e a másikat boldoggá tenni. Ha valamivel megbántottam, akkor azt kijavíthatom-e, vagy eleve a személyemmel van-e baj. Ha tudok változtatni rajta: remek, akkor képes vagyok

boldoggá tenni, de ha nem, akkor valaki más kell neki. És persze nem csak a másik boldogsága itt a tét... Egész nyugodtan lehetünk egy hangyányit önzők is. Vajon tudok-e boldog lenni mellette egy életen át? Boldoggá tud-e tenni?

Fontos, hogy a házasság, ha nagyon távoli is, de lehetséges célja legyen a kapcsolatnak. Ha ez fel sem merül bennünk, amikor a párunkra gondolunk, nem szabad tovább húzni a kapcsolatot. Csak az idejét raboljuk a másinak, és a magunkét is pocskoljuk. De amikor azt látjuk egy ijesztőnek tűnő vitában, miközben indulatosan, könnyek között kiabál velünk a párunk, hogy tudom, mit kell tennem a békéért, és képes vagyok rá, akkor csak tegyük bátran! Hadd örüljön a kedvesünk, hogy egy lehetséges házastárs fogja a kezét! Egy bölcs, matekban igen jó barátomtól hallottam: „Ahogy öregszünk, minden hibánk erősödik. Egy jó házasságban nemcsak a hibák, de a jó tulajdonságok is egyenes arányban erősödnek. Úgy érdemes tekinteni a párunkra, hogy minden hibáját és jó tulajdonságát felszorozzuk tízzel, és ha akkor is bejön, akkor ő az igazi!”

Hivatás

Új, önismereti sorozatot indítunk az Ösvényben. Negyedévenként egy-egy szerző osztja meg gondolatait önismereti témákról. Az első részben Ádám Miklós atya a hivatásról írt.

P. Ádám Miklós
RÓMA

Nem vagyok hivatásreferens, a kezem közül nem kerültek még ki hivatások, nem mondhatom, hogy kísértem vagy gondoltam volna már olyasvalakit, akit megérintett bármi ilyesminek a szele. Azt tudom, az én esetemben hogyan történt, és azt látom, hogy mivel a világban, amiben élek, rengeteg a végtelig leegyszerűsítő „mítosz” kering az éterben mindenféle (egyébként sajnálatosan bonyolult) kérdéskörök kapcsán, talán jó egy-két dolgot leszögezнем a véleményem kapcsán.

Először is: amíg nem tisztázzuk, hogy mit jelent a hivatás, nem igazán beszélhetünk róla érdemben. Ez pedig szükségképpen behatárolást jelent. Nem gondolom hivatásnak azt, amikor valaki romantikus érzéseket tapasztal a saját szívében bizonyos cselekvések vagy munkakörök kapcsán. Nem gondolom hivatásnak, amikor a személyiség éretlensége miatt valaki olyan foglalkozást választ, ami olyan erős szerepbe kényszeríti, hogy emiatt elkerülheti az

egyébként szükségszerű összeütközést a saját személyiségének kiforratlanságával. (Magyarul szólva én pap vagyok, de további boncolgatást igénylő kérdéskör, hogy hogyan valósítom meg a saját papságomat az életemben, mik azok a minták, amik az én fejemben vannak annak a fogalomnak a kapcsán, hogy valaki „pap”. Ha Jézus „A” pap, nyilván nem kerülhetem meg a kérdést, hogy milyen Jézus-kép él a fejemben, hogyan alakulok a hivatásomhoz, a hivatásom hogyan alakul hozzám, mert Isten sem arra hívott meg, hogy üres ritualizmussal és a sztereotípiák kritikátlan gyakorlatba ültetésével töltssem az életem.)

Azt gondolom, a hivatás a személyiség mélyén gyökerezik. Vagyis messze nem arról van szó, hogy a hivatás valami, amit Isten akar az életemmel. Persze, jelenti azt is, de már most szeretném elkerülni a félreértést, ami abban áll, hogy Isten majd megmondja, hogy mi az én hivatásom. Volt rá eset, hogy

valaki úgy jelentkezett papnak, hogy a barátnője kísérte el a felvételire, mert úgy gondolta, ha Isten azt akarja, hogy pap legyen, akkor felveszik, és akkor szakít az illető leányzóval. Az esetek döntő többségében, mikor azt mondom Istennek: tégy velem, amit akarsz, visszakérez: „Rendben. Neked mihez lenne kedved?” Régi történet, hogy az Istennel közösen élt élet olyan, mint ha Istennel egy autóban ülnénk, és én vezetnék. Az már jó pont, ha hagyom, hogy beleszóljon abba, hogyan vezetek, de az igazi előrelépés, ha át tudom neki adni a kormányt. Eddig az ismert metafora. Az már csak az én kiegészítem, hogy nekem legalábbis olykor úgy tűnik, Isten szépen lehúzódik, és azt mondja: „már láttad, hogyan csinálom, és merre megyek én. Van kedved vezetni?”

Azt is itt szeretném leszögezni, hogy a hivatás kiindulópontjául nem elégségesek a hiányosságaink. Vagyis nem azért lettem pap, mert csapnivaló édes-

apa lennék. Sőt. Azért lettem pap, mert briliáns családapa lennék.¹

Hivatása mindenkinek van. Ez olyan kijelentés, ami jól megalapozott a Szentírásban, hiszen „Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön”. Alapvető kritériumnak mindenképpen meg kell tartanunk ezt a kijelentést, már csak azért is, hogy kiszűrjessük mindazokat az indításokat az életünkből, amikről első ránézésre is elég világosan látszik, hogy nem az erkölcsi jó előmozdítására irányulnak. (Az a nyelvtani szempontból kétségtelenül dicséretes tulajdonság, hogy valaki hosszú percekig képes szóismétlés nélkül káromkodni, és ebben még örömet is találja, mégsem jelenti azt, hogy ez az a tudása, amire Isten elgondolása szerint fel kellene tennie az életét.)

Arról is szükséges megemlékeznünk, hogy Jézus közösségben gondolkodik, és Szent Pál apostolnál is igen tekintélyes mennyiségű utalást találunk arra vonatkozóan, hogy az Istentől származó ajándékokat mindenki azért kapja, hogy szolgáljon vele. Mivel a hivatás (még ha a kibontakoztatása közben nem is mindig éljük meg annak,) ajándék, következésképpen a közösségre irányul. Vagyis a közösség szükségletei is mértékadóak arra vonatkozóan, vajon a megtalált indítás hivatásnak tekinthető-e?

Aztán jelent a hivatás lefoglaltságot is. Ez kivételesen nem elírás, direkt nem elfoglaltságot, hanem lefoglaltságot írtam. Ez nem jelent szükségképpen vál-

toztathatatlanságot, de elköteleződést mindenképpen. Vagy kissé populista megfogalmazással a hivatás jelenti valami olyasminak a megtalálását, amit még önmagamnál is fontosabbnak vagyok képes megélni. Akik úgy érzik, hogy ilyesmi nem lehetséges, azoknak figyelmébe ajánlanám pl. a szabadságharcok mártírjait, akik ugyan nem akartak meghalni, de a szabadság kivívása jelentett olyan értéket, ami miatt érdemes volt kockáztatni.

Azt hiszem, a hivatást a cél, út és vágy triumvirátussal tudnám leírni. Szükséges hozzá egy cél, ami a szemem előtt lebeg (pl. az üdvösség). Szükséges hozzá, hogy lássam, hol és milyen út kínálkozik számomra, amin keresztül az áhított célt elérhetem. Sok esetben ez a tehetség kritériuma. (Az „egyszerű halászemberek”, akiket hajlamosak vagyunk amolyan „történelmi sznobizmussal” butáknak tartani, képesek voltak egy új, kibontakozó mozgalmat érdemben népszerűsíteni és irányítani. Péter és András egy halászati cég örökösei, az egyik tanítvány ismerőse a főpapak (!), egy másik vámosként dolgozik...) A harmadik összetevő a szívbeli vágy, ami elindít az úton, ami a döntésekhez, és a döntésekhez való hűséghez hozzásegít. (Ellenpéldával érzékeltetve, hiába tudom, hogy Kispesten lép fel a méltán nagyhírű Justin Bieber, és hiába tudom a koncert helyszínére vezető utat is, én ugyan ki nem mozdulok emiatt a hajlékomból, az teljesen biztos.² Más lenne

a helyzet, ha valamelyik amerikai kosárlabdacsapat játszana a környéken.)

Végül, noha talán előbb kellett volna megemlítenem, fontosnak tartom azt is, hogy különbséget tegyünk hivatás és küldetés között. A tanítványok meghívást kapnak arra, hogy Jézussal legyenek. Majd három év után küldetést kapnak arra, hogy elmenjenek az egész világra, és hirdessék az evangéliumot. Világosan következik az egyikből a másik, mint ahogy világos az is, hogy a másik nem létezhet az egyik nélkül. (Ezért is tartom lényegesnek, hogy a küldetés nem hiányorientált, vagyis nem valamilyen hiány betöltésére hivatott, hanem abból az élményből fakad, amit a Szent Szerzők evangéliumnak, jó hírnek neveznek. A világ jósága teremtő cselekvésre, míg a hiányainak a meglátása elkerülésre, vagy rosszabb esetben menekülésre sarkall.)

Aki olvasta korábbi cikkeimet, meglepődhet, hogy mennyire összeszedett lett, aki még nem, elborzadhat, akkor milyen lehet a többi. Szerencsémre a rovat folytatódik, és nálam avatottabb szerzők is közreadják majd a meglátásaikat.

¹ A szerző költői öntudatának megnyilvánulása.

² A cikk a szerző szubjektív zenei ízlését tükrözi, nem akar általános irányelveket megfogalmazni ebben a kérdésben. Ahogy a klasszikus mondja, egy ilyen témakör „gusztus dolga.”

Mária, égi Édesanyám!

Perei Nóra

Huszonnyolc éve történt, fiatal házaspár voltunk. Első gyermekünk egyéves volt, mikor nagy örömeinkre újabb babánk kopogtatott.

Keresztény családban nőttem fel. Az Úr napját mindig megünnepeltük. Ennyi volt a vallásosságom. Amikor ifjúsági hittanra kezdtem járni, akkor változott meg a Jóistenhez való viszonyom. Megtapasztaltam, hogy valóban létezik, fontos lett számomra, az Ő szándéka szerint akartam élni. Az édesanyjával, Máriával nem foglalkoztam, nem volt vele semmiféle kapcsolat. Ha be mentem a templomba, és épp rózsafüzért imádkoztak, hamar kijöttem, mert idegennek éreztem, hogy monoton hangon mondogatják ugyanazt a szöveget.

Minden megváltozott, amikor bejelentkezett a második gyermekünk. A kezdeti örömöm egy szempillantás alatt összeomlott, amikor 18 hetesen elmen-

tem az ultrahangos vizsgálatra. Pillanatok alatt 3-4 orvos állt a hasam fölött, és megállapították, hogy baj van. A kisbabánk beteg, nyitott a gerince, és a pocakjában ciszták nőttek. Alig tudtam hazajönni a vizsgálatról, egy ismerősöm, aki ott dolgozott, taxit hívott. Végigsírtam az utat. Természetesen nem akartam elhinni. Biztos félrenézték!

Kerestünk egy másik orvost, aki szintén ugyanazt a diagnózist állította fel; elmagyarázta, pontosan mit kell látni az ultrahangon. Ekkor már elhittem. Szembesültem a megváltoztathatatlan tényekkel. A szülészorvos azt mondta, el kell vetetni, hiszen gondoljak bele, mekkora teher lesz ez a gyermek, ha egyáltalán megszületik. Kórházból ki, kórházba be, betegségek, pelenkázni kell majd, amíg csak él, önálló életre képtelen lesz. Úgyis lesz majd másik gyerekük, aki egészséges. Mondtam neki, hogy ezt én nem tudom megtenni. Adott pár

„A kezdeti örömöm egy szempillantás alatt összeomlott, amikor 18 hetesen elmentem az ultrahangos vizsgálatra. Pillanatok alatt 3-4 orvos állt a hasam fölött és megállapították, hogy baj van.”

nap gondolkodási időt, ha döntöttünk jelentkeztek.

Zúgott a fejem, csak sírtam, és nem értettem, hogy miért hozott a Jóisten ilyen helyzetbe. Elmentünk a férjemmel a lelkiatyánkhöz, hogy segítsen. Meg erősített, hogy igenis élni kell hagyni ezt a gyermeket, amíg a Jóisten akarja. Majd Ő döntenie fog, mi csak bízzuk rá magunkat és a babát is.

Végigvettük a lehetőségeket, hogy mire számítsunk. Ha méhen belül meg-

hal, akkor megszülok egy halott gyermeket. Ha kilenc hónapra születik, akkor pedig addig szeretgetjük, amíg közöttünk él. Jó volt, hogy átbeszél-tük. S még egy dolgot ajánlott: Fordulj a Szűzanyához, segíteni fog! – De még nem beszéltem vele! – mondtam. – Nem baj, próbáld meg!

Hazamentem és megszólítottam Máriát. Csak zokogás, zokogás... és itt elkezdődött egy szép, máig tartó kapcsolat. Mária anyaként átölelt, és azóta is a palástjával véd engem. Ő az, aki átélte a fájdalmamat, velem együtt sírt és vigasztalt. Ő is édesanya, aki látta a gyermeke fájdalmát, de mindvégig bízott Istenben. Nekem is ez a feladatom! Bízni, hiszen Isten a fájdalmunkat is képes örömmre változtatni.

Ez az öröm megjelent az életemben. Huszonnégy hetesen, 1988 húsvét vasárnap hajnalán magához vette őt a Jóisten. Felébredtem, hiszen elfolyt a magzatvíz, és nem mozgott a baba.

„Ha méhen belül meghal, akkor megszülok egy halott gyermeket. Ha 9 hónapra születik, akkor pedig addig szeretgetjük, amíg közöttünk él.”

Hétfőn megállapította az orvos is, hogy már nem él. Nagyon boldog voltam, hogy Istennél van most már egy kis „angyalunk”, aki imádkozik a családjáért.

Megszültem a kórházban. A kórteremben több olyan asszony feküdt, akik már több vetélésen voltak túl, s nem értették, hogyhogya nem törtem össze. Miért vagyok vidám? Hiszen őket nagyon megviselt vetélés. De hogy törtem volna össze, hiszen nekem van Szűzanyám! És különben is, a mennyországban van a gyermekem. Ez a legnagyobb célba ért! Hálás vagyok Istennek, a Szűzanyának, és akkori lelki atyáknak, Jávorka Lajosnak, aki mellettünk állt, és megimádkoztatta az egész plébániai közösséget értünk.

Abban az időben házas közösséget kerestünk magunknak. Máriával való kapcsolatunk ezáltal is szorosabbá vált, hiszen akkor találtuk meg a Schönstatti Családmozgalmat, melynek lényege a Szűzanyával kötött szeretetszövetség. Mindent neki adunk, kérjük és hagyjuk, hogy neveljen minket, hogy Krisztus örömét lelje bennünk. Nagyon szép, hogy miként alakult Máriával a kapcsolatunk. Hogy honnan indult és hova érkezett. Jó erre visszagondolni. Hála érte!

Gyermekével Szűzanyánk szent áldását adja ránk! Amen.

Kedves Olvasók!

Szeretnénk újságunkban minél több hiteles vallomást, tanúságtételt megjelentetni.

Hogyan tapasztaljuk meg Istent a hétköznapokban? Hogyan változtatja meg életünket? Hogyan segített az élet nehéz, fontos pillanataiban?

Kérjük, osszátok meg velünk történeteiket! A tanúságtételeket beküldhetitek az info@osvenymagazin.hu e-mail címre.

Az újságban található képek forrása: <http://osvenymagazin.hu/index.php/online-olvasas-es-letoltes/kepek-forrasa/>

„ÉS KÜLÖNBEN IS A MENNYORSZÁGBAN VAN A GYERMEKEM! EZ A LEGNAGYSZERŰBB, CÉLBA ÉRT!”

BÁRCSAK SZÉTTÉPNÉD AZ
EGEKET ÉS LESZÁLLNÁL!

IZ 63,19